

משרד התחבורה
התשתיות הלאומיות
והבטיחות בדרכים
הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לזהירות
ולבטיחות בדרכים

פרס

שר החינוך
ושר התחבורה
התשתיות הלאומיות
והבטיחות בדרכים
לבתי-ספר מצטיינים

בחינוך לבטיחות בדרכים

שנת הלימודים
התשע"ב - 2012
ירושלים

WWW.EDUCATION.GOV.IL/ZAHAV

עריכה וליווי:

גב' **לאה בר-אל** מדריכה מרכזת ארצית, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך,
מר **מקס אבירם** מפקח ארצי, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך

קראו והעירו:

ד"ר **רחל רותם** - מנהלת האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך
גב' **נירה עדן** - האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך

עיצוב והפקה: דפוס איילון

ירושלים, מאי התשע"ב
חלק מהתמונות ומהשרטוטים נסרק מתוך חוברות וחומרים שהוקלדו ע"י בתי-הספר

ברכת שר התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים לבתי-ספר מצטיינים בחינוך לבטיחות בדרכים בשנת הלימודים תשע"ב

מורים ומחנכים יקרים,

תאונות הדרכים הינן מכה קשה וכואבת לכל אחד ואחת מאיתנו, אך בשום פנים ואופן הן אינן גזירת גורל בלתי נמנעת, שאי אפשר להתמודד איתה.

התנהגות הנהג בדרך הינה המרכיב המרכזי ביותר שיכול להשפיע על תמונת המצב העגומה בכבישי ארצנו. ניתן לשנות את התנהגות הנהג על ידי הסברה ובעיקר על ידי חינוך והדרכה שיובילו לשינוי אמיתי בתרבות הנהיגה בישראל.

עלינו לשלב כוחות ולפעול כולנו להצלת חייהם של משתמשי הדרך.

עליכם, אנשי משרד החינוך הוטלה המשימה הקשה מכולן: הטמעת הרגלים נכונים והתנהגות זהירה ובטוחה בקרב ילדינו, מהגיל הרך ועד הבגרות.

בשנים האחרונות משרד התחבורה השקיע רבות בתכניות הדרכה חדשות ומתקדמות ובימים אלו אנו פועלים להגדלת מספר שעות ההדרכה לנהיגה נכונה ובטוחה במוסדות החינוך.

אין לי ספק כי באמצעות הדרכה נכונה נוכל לשנות את תרבות הנהיגה בקרב האוחזים על ההגה ומשתמשי הדרך.

ברצוני להעריך ולהוקיר את הצטיינותכם ואת המחויבות שלכם ללימוד נושא חשוב זה, שבסופו של דבר יסייע בהצלת חיי אדם, והרי נאמר כי "כל המציל נפש בישראל, כאילו הציל עולם ומלואו".

אני בטוח כי עבודת הקודש שאתם עושים מדי יום תסייע בהצלת נפשות רבות ועולמות רבים.

יחד בהתמדה ובנחישות נציל חיים בדרכים.

ישר כוח !

בברכת הצלחה

ישראל גליץ

שר התחבורה, התשתיות הלאומיות
והבטיחות בדרכים

ברכת שר החינוך

לבתי-ספר מצטיינים בחינוך לבטיחות בדרכים

בשנת הלימודים תשע"ב

המאבק בתאונות הדרכים הוא מאבק מתמשך הנוגע לכל בית בישראל: צעירים ומבוגרים, נהגים והולכי רגל, כולם חשופים לסכנת חיים יומיומית. יותר מדי תאונות גובות מחיר יקר בחיי אדם והדבר בנפשנו.

צמצום הקטל בכבישים הוא משימה לאומית שעל כולנו להירתם אליה. במורשתנו - שמירה על חיי אדם היא ערך עליון.

האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים במשרד החינוך פועל להטמעת ידע ועמדות ערכיות בבטיחות בדרכים כחלק מהחינוך הערכי והחברתי במערכת החינוך בכל שכבות הגיל - מגן הילדים ועד לכיתה י"ב.

עשרים ואחד בתי-הספר שזכו השנה בפרסי הצטיינות ארציים מפעילים צוותים יצירתיים המאמינים בכוחו של החינוך לבטיחות בדרכים להטמיע את תרבות ההתנהגות הבטיחותית והזהירות המתחייבת בקרב התלמידים, באמצעות הקנייה של מחויבות אישית ואחריות קהילתית, והם פועלים כשותפים עם הקהילה ועם מוטות הבטיחות בישובים.

אני מודה לשר התחבורה התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים ולרשות הלאומית לבטיחות בדרכים על השותפות יחד איתנו בעשייה החינוכית, ואני מאחל לכולנו כי הפעילויות הללו יטמיעו תרבות התנהגות בטיחותית, כבוד לזולת, מניעת אלימות ומחויבות לשלום ולבטיחותם של ילדי ישראל וכל אזרחיה.

גדעון סער

דבר נציגת המנהלים/ות גב' טלי פרידלר

מנהלת בית-הספר היסודי ליאו-בק, חיפה

"כבדרכים, כך גם במסע החיים,

חוצים מעברים וצמתים שונים, במגוון של שעות.

יש לעצור, יש לחשוב, יש להתבונן לכל צד ולהיזהר מהפתעות.

כבדרכים, כך גם במסע החיים צריך להגדיר את היעדים המבוקשים באותה עת, לחשוב על המסלולים הטובים ביותר העשויים להוביל אליהם,

ולעשות הערכות מצב תקופתיות.

כבדרכים, כך גם במסע החיים"

"כבדרכים" מאת יהודה פסחוביץ

מערכת החינוך מציבה לעצמה יעדים מגוונים, יעדים לימודיים, ערכיים וחברתיים.

עלינו להקנות לתלמידים, בכל שלבי החינוך, כלים והרגלים להתנהגות זהירה ובטוחה בדרכים, כהולכי רגל, כנוסעים וכנהגים.

"ונשמרתם מאד לנפשותיכם" שמירה על החיים היא ערך עליון, חינוך להתנהגות אחראית והפעלת שיקול דעת בדרכים תניב תוצאות חיוביות ומשמעותיות בכל המהלכים שייעשו בעתיד בחייהם.

בכל בתי-הספר הנמצאים פה היום השכיל הצוות החינוכי לשלב את העשייה החינוכית בחינוך לבטיחות ולזהירות בדרכים. ותלמידיו כולם נהנו מזה"ב של למידה.

תודה גדולה על התמיכה, ההדרכה והסיוע של כל העוסקים במלאכה. לצוות החינוכי באגף לזהירות ולבטיחות בדרכים במשרד החינוך שהדריך, הנחה, סייע ותמך בכל בתי-הספר העוסקים בקידום החינוך לזהירות ולבטיחות בדרכים בקרב ילדי ישראל תוך שיתוף הקהילות השונות המלוות את בתי-הספר, תמיכה שאפשרה לנו לקדם את הנושא בשטח. **תודה גדולה על הסיוע של כל העוסקים במלאכה גם במשרדי הממשלה השונים ובגופים התומכים, תמיכה שאיפשרה לנו לקדם את נושא הבטיחות בדרכים בשטח.**

"כבדרכים, כך גם במסע החיים..."

בברכה

טלי פרידלר

מנהלת בית-ספר ליאו-בק יסודי, הדר

דבר נציגת התלמידים מבית-הספר היסודיים

גל קיסר, בית-ספר "רמת כורזים" - מועצה אזורית מבואות חרמון

שלום לכולם,

שמי גל קיסר מבית-הספר "רמת כורזים", מועצה אזורית מבואות חרמון שבצפון הארץ.

אני גאה לעמוד כאן היום ולברך בשם תלמידי ישראל בטקס פרס שר החינוך ושר התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים לבתי-ספר מצטיינים לשנה"ל תשע"ב.

בבית-הספר "רמת כורזים" משולב החינוך לבטיחות בדרכים בחיי יומיום. הצלחנו לבנות תשתית בטוחה ונעימה באזור הכניסה לבית-הספר כדי שנוכל לרדת ולעלות בביטחה מכלי הרכב. ההסעות בבית-הספר שלנו מהוות דוגמה לבטיחות מירבית ולאירגון מופתי. אנו התלמידים הבוגרים יותר חונכים את חברינו הצעירים בהסעות ועוזרים להם גם בישובים.

החינוך לבטיחות בדרכים בבית-הספר מקנה לנו ערכים של מעורבות, אכפתיות, שיתוף, סובלנות ואיפוק. אנו מתמקדים באחריות האישית בדרכים בכל המובנים. בבית-הספר אנו חווים את נושא הבטיחות בדרכים ביזמות, בבניית דגמים ותערוכות המלוות את העשייה שלנו. המשחקים שיצרנו, בתוך בית-הספר ובחצר, הם חלק מההתנסות היומיומית שלנו.

הלמידה שלנו חוויתית והתמרורים שיצרנו משמשים אותנו בבית-הספר ללמידה מדי יום.

אני נציגה של תלמידי בתי-הספר המצטיינים שנבחרו ויושבים כאן היום.

כולנו יחד כוח גדול שיכול בזכות החינוך שספגנו, ומה שיצרנו - להתנהג כשגרירים המקדמים את נושא הבטיחות בדרכים, כדי לשמור על הערך החשוב ביותר שניתן לנו - והוא ערך החיים.

דבר נציג התלמידים מבתי-הספר העל-יסודיים

דניאל צ'ולפייב, חטיבת הביניים ע"ש גולדה מאיר, נס ציונה

שלום לכולם,

קוראים לי דניאל, אני כבד שמיעה ואני לומד בבית-ספר "גולדה מאיר" בכיתה ז', בכיתת ליקויי שמיעה.

לפני כחודשיים הכיתה שלי העלתה הצגה בנושא זהירות ובטיחות בדרכים במסגרת שיעורי דרמה, כחלק מלימודי בטיחות בדרכים בבית-הספר. ההצגה הוצגה בפני תלמידי החטיבה השומעים. בהצגה זו הצגנו מצבים שונים בדרך והראינו את דרך ההתמודדות של ליקויי השמיעה לעומת השומעים.

לאחר ההצגה הסברתי לשומעים שאין הבדל בין אדם שומע לאדם חרש אבל רמת הזהירות שלנו משתנה מאדם לאדם, כמו שיש אנשים שומעים שחוצים במעבר חציה לפי כללי הזהירות וחלק לא חוצים לפי כללי הזהירות. כמונו.

לשומעים, אצלכם יש חמישה חושים אבל לנו החרשים יש ארבעה חושים מחוודדים, חוש הראיה שלנו יותר מחוודד ולכן טווח הראיה שלנו יותר רחב.

יכולת זו עוזרת לנו בדרך כהולכי רגל, כרוכבי אופניים וכנוסעים ברכב.

רציתי לשתף אתכם בחוויות שלי ושל בני משפחתי בדרך כלקויי שמיעה. (כל המשפחה שלי חרשת).

פעם האח שלי כשהיה בן 12 רכב על אופניים, פתאום הגיע ילד מאחוריו עם אופניים ורצה לעבור אז הילד צלצל וצעק "זוז! זוז!" אבל האח שלי לא ידע ולא שמע שיש מישהו מאחוריו. פתאום אחי ענה "כן, אני לא שומע, אני חרש" הילד הופתע, לא הבין איך האח שלי חרש מדבר ואז הילד נסע.

פעם האבא שלי נהג באוטו וצפצפו לו מאחור. אבא שלי לא שמע ואז הנהג השני עבר וקילל את האבא שלי בגלל שאבא שלי לא זז.

לחלק מליקויי השמיעה כתוב ברישיון הנהיגה שהם צריכים לנהוג ברכב עם מראה פנורמית שזו מראה יותר רחבה מהמראה הרגילה והיא עוזרת לנו לראות יותר טוב ולשים לב למה שקורה מאחור ובצידי הרכב.

אני מציע שיהיה חוק שלכל נהג שהוא לקוי שמיעה תהיה תווית זיהוי מאחורי הרכב או מאחורי האופניים, עליה כתוב שהנהג הוא לקוי שמיעה. אני חושב שזה יהיה טוב כי ככה לא יהיו צפצופים וקללות ואז האנשים השומעים יבינו וימתינו בסבלנות.

בהזדמנות זו אני רוצה להודות למנהלת שלנו אורלי ולרכזת קרן, ששמו את החינוך לזהירות ולבטיחות בדרכים בראש התכניות שלהן ולמשרד החינוך במחוז המרכז שעזרו לנו והביאו אותנו עד המעמד החשוב הזה.

- א. משך תקופת הפעילות בשנת הלימודים הנוכחית ובשנים קודמות וכן בניית תכנית להמשך הפעילות בנושא
- ב. מספר הכיתות והתלמידים המשתתפים ביחס לגודלו של בית הספר
- ג. שיתוף ההורים בפעילות
- ד. פעילות בקהילה
- ה. פעילות מעבר לשעות הלימוד בבתי-הספר
- ו. מעורבות של צוות המורים ופעילות הרכז לבטיחות בדרכים
- ז. פעילויות יחודיות בהקשר ליום המחויבות הלאומית לבטיחות בדרכים
- 3.7 הפעלת משמרות זה"ב ו/או משמרות הסעות
- א. פעילויות מיוחדות של תלמידי משמרות הזה"ב וההסעות בבית הספר ובכיתות, כגון חונכות של תלמידים צעירים על ידי התלמידים הבוגרים בבית הספר
- ב. בדיקת תקינות הציוד של משמרות הזה"ב ומשמרות ההסעות ואחסונו במקום מוסדר
- 3.8 פעילות משותפת עם גורמים העוסקים בנושא הבטיחות בדרכים בקהילה: הרשות העירונית, המקומית והארצית, משטרת ישראל, המשמר האזרחי, מטה הבטיחות העירוני, מגן דוד אדום, מכבי אש, עמותות וארגוני מתנדבים ועוד.

4. אמות המידה להצטיינות בחינוך לזהירות ולבטיחות בדרכים בבתי הספר לחינוך מיוחד

- 4.1 לימוד נושא הבטיחות בדרכים בהתאם ליכולות התלמידים, לאפשרויות התנהלותם בדרכים ולהשתלבותם בקהילה
- 4.2 מערך הפעילות הנעשית בבתי הספר בנושא הבטיחות בדרכים
 - א. משך תקופת הפעילות בשנת הלימודים הנוכחית ובשנים קודמות ובניית תכניות להמשך הפעילות בנושא
 - ב. מספר הכיתות והתלמידים המשתתפים ביחס לגודלו של בית הספר
 - ג. שיתוף ההורים בפעילות
 - ד. ההתנהגות בהסעות
 - ה. מעורבותו של צוות המורים ופעילות הרכז/המורה המוביל לבטיחות בדרכים, ובכלל זה הכשרה והשתלמויות עדכניות
 - ו. פעילות משותפת עם גורמים העוסקים בבטיחות בדרכים בקהילה
 - ז. פעילויות יחודיות בהקשר ליום המחויבות הלאומית לבטיחות בדרכים
- 4.3 יזמות ופעילויות חדשניות בנושא הבטיחות בדרכים
 - א. שילוב טכנולוגיות עדכניות (אינטרנט, מצגות מחשב וכיו"ב)
 - ב. פיתוח יזמות חדשניות שמטרתן לקדם את הוראת הנושא בבית הספר
 - ג. פיתוח יזמה יחודית לבנייה או להתאמה של עזרים וציוד לצרכים יחודיים של התלמידים
- 4.4 לימוד נושא הבטיחות בדרכים על פי תכנית הלימודים וכונושא אינטגרטיבי במקצועות הלימוד השונים בבית הספר (כמפורט ב-3.4 לעיל).

בתי-הספר היסודיים והעל יסודיים

המצטיינים בשנת הלימודים התשע"ב

מנח"י

- בית-הספר הממלכתי דתי "נווה עציון", ירושלים
- תיכון ומכללה טכנולוגית פסגת זאב, ירושלים

מחוז ירושלים

- בית-ספר "קשת", מודיעין
- אולפנת רעיה, בית אל

מחוז צפון

- בית-ספר קהילתי אזורי "רמת כורזים", מ.א. מבואות החרמון
- בית-ספר אזורי קהילתי לחינוך מיוחד אי"ל, עכו
- אורט רוגוזין, מגדל העמק

מחוז חיפה

- בית-ספר ממלכתי יסודי, ליאו-בק, הדר, חיפה
- בית-ספר תיכון מקיף ע"ש שיפמן, טירת כרמל

מחוז מרכז

- בית-ספר ממלכתי קהילתי ירוק ע"ש י.מ.פינס, גדרה
- בית-ספר טוקאייר, קבוץ בחן
- בית-הספר הניסויי לחינוך מיוחד, יהודה הלוי, נתניה
- חטיבת הביניים ע"ש גולדה מאיר, נס ציונה
- חטיבת ביניים ב', ע"ש סואלח מנסור, טירה, מגזר לא יהודי

מחוז תל-אביב

- בית-הספר "תל-נורדאו", תל-אביב
- בית-הספר התורני השש שנתי "לאורו נלך", בני ברק

מחוז דרום

- בית-הספר הקהילתי "נופים", מ.א. באר-טוביה
- בית-הספר הקהילתי סלאח א-דין, רהט, מגזר לא יהודי
- בית-הספר אורט אפרידר, אשקלון

חינוך חרדי

- תלמוד תורה "דברות משה", ירושלים

מינהל חינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

- בית-הספר השש שנתי עמי אסף, בית ברל

שמות חברי הוועדות הארציות

בתי ספר יסודיים

לאה בר-אל, יו"ר הוועדה, מדריכה מרכזת ארצית, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך

נירה עדן, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים

ירדן גאלי, האגף לחינוך יסודי, משרד החינוך

טל אלמוג, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

נועם עזרא, ארגון הורים ארצי

רפ"ק רויטל ריבק, קצינת זה"ב ארצית, אגף התנועה, משטרת ישראל

ליאורה שור ברק, האגף לחינוך מיוחד, משרד החינוך

בתי ספר על יסודיים

מקס אבירם, יו"ר הוועדה, מפקח ארצי, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך

יואב שאול, מפקח ארצי, האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים, משרד החינוך

אפרת טל, האגף לחינוך על-יסודי, משרד החינוך

מיטל תורג'מן, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

נועם עזרא, ארגון הורים ארצי

אכרם סרור, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

מנח"י

בית-הספר הממ"ד "נווה עציון" ירושלים

רח' יוסף חכמי 32 בית וגן, ירושלים, טל. 02-6434817, פקס. 02-6411018

מתוך קליפ הזה"ב בביצוע תלמידות בית-הספר

מנהלת בית-הספר: גב' מלכה כהן

רכזת זה"ב: גב' רינה נפתלי

מפקח בית-הספר: מר ישי לוי

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' ציונה סקר

מספר תלמידות: 256

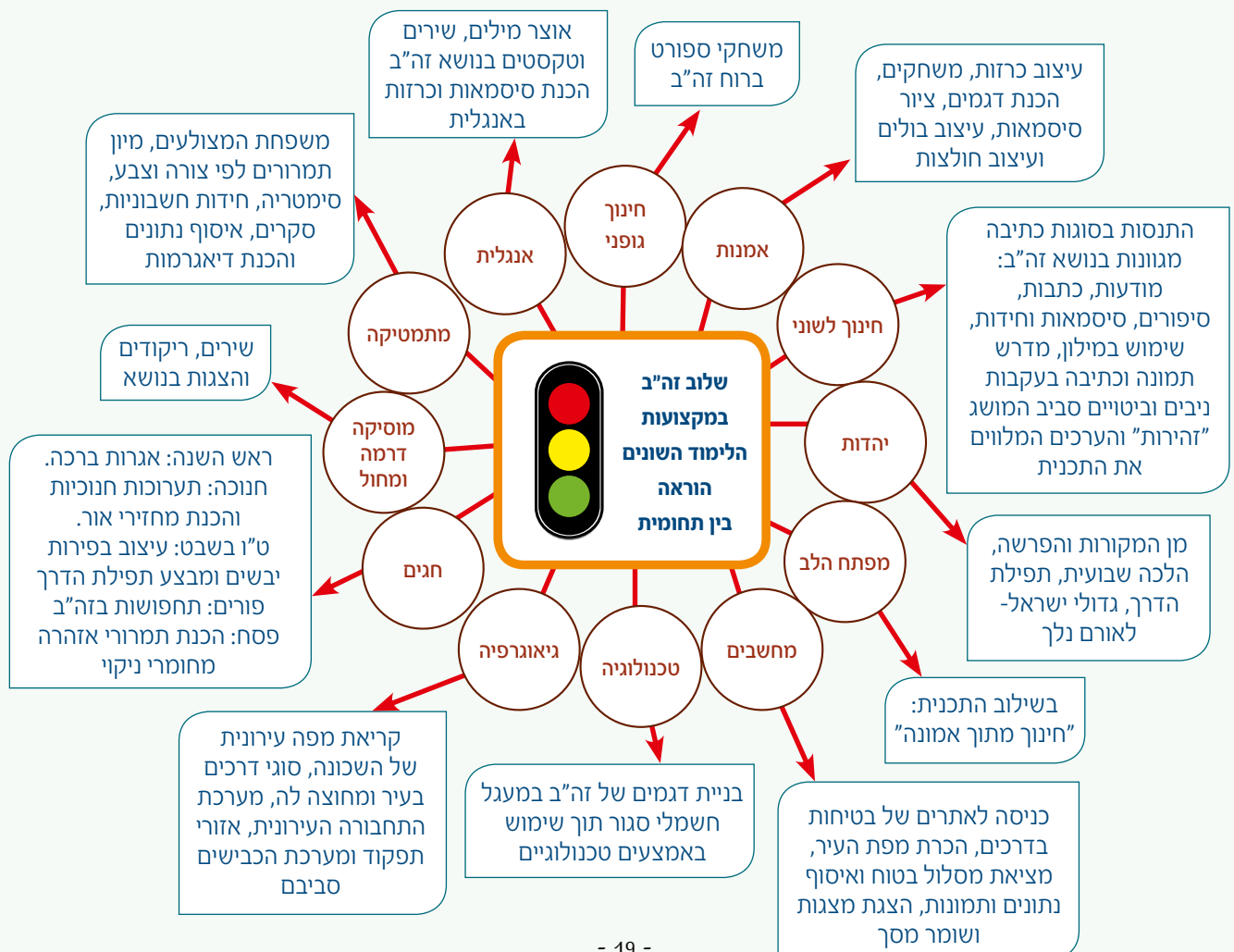
מספר הכיתות: 13

טווח הכיתות: א'-ו'

מנהלת מטה הבטיחות: גב' דיאנה קוגן

הנימוקים לפרס

החינוך לבטיחות בדרכים הינו חלק מההוויה הבית-ספרית הרואה בנושא חובה הלכתית וציווי אלוהי. הנושא משתלב בכל תחומי העשייה החינוכית בשיתוף פעיל של כל צוות המורים, התלמידות, ההורים והקהילה. העשייה עשירה, יחודית ומגוונת החל בעבודות חקר, תערוכות, קשר רציף עם הקהילה וקשישים בבתי אבות וכלה בשילוב הרב תחומי במקצועות הלימוד השונים כולל סביבה ירוקה ובטוחה, בריאות הגוף והנפש ויצירה בחומרים ממוחזרים. הלמידה חוויתית ובקשת רחבה מתוך אמונה עזה שחשוב להגביר את המודעות והאחריות של הקהילה כולה לשמירה על הערך העליון של החיים.

עיצוב הסביבה הלימודית בנושא זה"ב מודגש בבית-הספר במרכזי למידה במסדרונות בית-הספר, בתערוכות ותוצרי למידה של התלמידות, לוחות קיר ובחדר זה"ב שבו לומדות התלמידות את שיעורי הזה"ב.

קיימות פעילויות רבות המשלבות את נושא הזה"ב בצורה חוויתית, יצירתית ומגוונת: הכנת כרזות, סיסמאות וסטיקרים, תחרות ציורים, עיצוב בולים ותמרוורים, פעילות במרכז הדרכה לאופניים, הצגות ומופעים, פעילות עם שוטרות, טקסים, ימי שיא, פסטיבל שירי זה"ב, הפסקה פעילה בזה"ב, חונכות, נאמנות הסעה, שגרירות זה"ב, הפקת סרט קליפ להמנון בית-הספר וכן הרצאות ופעילויות מגוונות לתלמידות ולהורים. הנושא משתלב לאורך כל חודשי השנה- כל חג והמסר המוזהב שלו.

פעילות בשיתוף גורמי חוץ

תיכון ומכללה טכנולוגית פסגת-זאב, ירושלים

רחוב משה דיין 131, פסגת-זאב, ירושלים, טל. 02-5940500 פקס. 02-5853714

מנהלת בית-הספר: גב' ריקי ינקו

רכז זה"ב: מר אדיב עידו

מפקחת בית-הספר: גב' עליזה מנדל

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר מאיר ריפס

מספר התלמידים: 450

מספר הכיתות: 18

טווח הכיתות: י'-יד'

מנהלת מטה הבטיחות העירוני: גב' דיאנה קוגן

הנימוקים לפרס

בית-הספר פועל מזה שנים בנושא הבטיחות בדרכים ומקיים פעילויות רבות ומגוונות בנושא ובכלל זה הוראת תכניות לבטיחות בדרכים כגון: החינוך התעבורתי לכיתות י"א, שילוב הנושא במקצועות הלימוד השונים והפעלת תכניות חינוכיות מגוונות אותן יוזם בית-הספר.

תלמידי בית-הספר פועלים כחונכים בנושא הזה"ב בבתי-ספר יסודיים, והתלמידים בכיתות הבוגרות השתתפו בסדנאות במחלקת הטראומה, פרוייקט המשותף לבית חולים "הדסה", לעיריית ירושלים ולמשרד החינוך. דגש רב ניתן בשנה האחרונה לנושא הבטיחות בדרכים בסביבת הרכבת הקלה שהחלה לפעול בשכונה ועוברת בקרבת בית-הספר.

כל הפעילויות כווננו להגברת המודעות של התלמידים לשמירה על חייהם ולהטמעת הנושא כחלק מאורח חיים בטיחותי.

סדנת כושר ריגשי לכיתות יב' בבית-הספר

ה"אני מאמין" הבית ספרי בתחום התעבורה

נושא התעבורה הוא אחד המובילים בבית-ספרנו מזה מספר שנים. בבית-הספר התגבשה החלטה לטפל בנושא לאורך השנה על ידי כלל המורים, וזאת לאחר שהבנו שתאונות הדרכים הן **גורם מספר אחת** למותם של בני נוער. נוסף לכך את העובדה שבני גיל זה מעורבים בתאונות דרכים **פי שניים ויותר** בהשוואה לחלקם היחסי באוכלוסיה. כל זה הבהיר לנו עד כמה חשוב הטיפול בנושא בעזרת כלל מורי בית-הספר בכל שכבות הגיל בבית-הספר התיכון.

שילוב התעבורה בתחומי הדעת השונים

אנגלית

במסגרת שיעורי האנגלית התלמידים נדרשים לחבר פרויקט על נושא הנהיגה "מדריך לנהג המתחיל" - Driving Project.

קולנוע

חלק מהפרויקטים במגמת קולנוע בכיתה יא' ובכיתה יב' נעשים בתחום זהירות בדרכים.

מדעי הסביבה

במסגרת לימודי אקולוגיה נדרשים התלמידים להגיש עבודת חקר באחד מהנושאים הסביבתיים. הנושא שנחקר זו השנה השלישית הוא "הרכבת הקלה בירושלים".

לשון והבעה

בשיעורי הבעה מתבקשים התלמידים לכתוב בין השאר על נושאים הקשורים לנהיגה ולזהירות בדרכים. לדוגמא: הצורך במלווה, לחץ חברתי והשפעותיו על נהיגה. גם בשיעורי הלשון תוך לימוד ותירגול החומר יש התייחסות לנושאים בתחום.

מוסיקה

תלמידי המגמה מבצעים את שירו של אריק אינשטיין "סע לאט". בנוסף לכך הם כתבו, הלחינו וביצעו שיר מקורי בנושא.

אצלנו בפסגה זהירות בדרכים זה אורח חיים

תיכון פסגת זאב

מחוז ירושלים

בית-ספר "קשת", מודיעין

הצנחנים 1, מודיעין, טל. 08-9717612, פקס. 08-9717614

מנהלת בית-הספר: גב' רונית חן

רכזת זה"ב: גב' רויטל ואנונו

מפקחת בית-הספר: גב' רותי בן חור

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר מאיר אסרף

מספר תלמידים: 725

מספר הכיתות: 18

שתי כיתות מקדמות

שלושה גנים

מנהל מטה הבטיחות: מר יעקב כהן

הנימוקים לפרס

בית-הספר הוא אחד מתוך 51 בתי-ספר מובילי פדגוגיה איכותית המושתתת על **מעגלי חניכה כדרך חיים לצורך העצמה, צמיחה ופיתוח של כל אוכלוסיות בית-הספר**. צוות בית-הספר, הורים בוועדת זה"ב ומורים מאמינים שהקניית ידע, יחס של כבוד לחיי אדם והתחשבות בזולת יבטיחו התנהגות בטוחה ומוגנת בדרכים. באמצעות החינוך לבטיחות בדרכים יצמחו בוגרים בעלי אחריות אישית, סובלנות, שיתוף פעולה ואדיבות. מטרת העל של החינוך לבטיחות בדרכים היא לחנך את התלמידים ליטול על עצמם אחריות אישית לביטחונם, טיפוח דפוסי התנהגות נאותים ופיתוח הרגלים קבועים של שמירה על זהירות ובטיחות כחלק בלתי נפרד מאורח חיים שיגרתי בבית, בכביש ובבית-הספר. תכנית הלימודים בבטיחות בדרכים נלמדת בכל שכבות הגיל כחלק מתכנית לימודים כללית. התכנית משולבת בתלב"ס בנושאים הנלמדים בחינוך הלשוני, מדעים, מוסיקה, תיאטרון בובות, מחול, אמנות, אנגלית, כישורי חיים, מפתח הלב, מולדת וחברה, תקשוב ומתמטיקה - בשילוב דרכי הוראה ואמצעי הוראה מגוונים.

בבית-ספר "קשת" צובעים את הקשת בזה"ב

בבית-ספר קשת מאמינים שהקניית ידע, יחס של כבוד לחיי אדם והתחשבות בזולת יביאו להתנהגות בטוחה ומוגנת בדרכים. באמצעות החינוך לבטיחות בדרכים מתכוונים להצמיח בוגרים בעלי אחריות אישית, סובלנות, שיתוף פעולה ואדיבות.

חינוך לשוני	חינוך גופני	אנגלית	מתמטיקה	כישורי חיים	מפתח הלב	מוסיקה ומחול	תיאטרון בובות
שילוב זה"ב בתחומי הדעת השונים				אמנות	מולדת וחברה	תקשוב	מדעים וטכנולוגיה

בית-הספר רואה חשיבות עליונה בהקניית כללי התנהגות בטיחותית לתלמידים כהולכי רגל, כרוכבי אופניים, כנוסעים ברכב וכנהגים לעתיד.
הצוות החינוכי רואה כחלק מתפקידו לחנך, להקנות הרגלים, דרכי חשיבה והתנהגות נכונה המונעת תאונות דרכים.
כל אלה יכוונו את התנהגותם של התלמידים כבוגרים לשמירה על הערך העליון - שמירת חיי אדם.
כדי להשיג מטרות אלו עוסקים בבית-הספר בפעילויות חינוכיות מגוונות בנושא זה"ב בכל שכבות הגיל.
התכנית הבית-ספרית בנושא זה"ב נחשפת לכלל צוות ההוראה, להורים ולתלמידים, היא מועברת בכל הכיתות באופן חווייתי על פי פריסה שנתית של הנושא.

גני הילדים: "לנוע בעולם מתנועע"

כיתות א': "ללמוד תנועה"

כיתות ב': נחנכים בנושא ע"י שכבת כיתות ד'

כיתות ג': מפגעים בטיחותיים

כיתות ד': חונכים בנושא את שכבת כיתות ב'

כיתות ה': "עצמאים בשטח", חברים בועדת זה"ב, הדרכה שיטור קהילתי

כיתות ו': משמרות זה"ב ומלמדים "חצייה בטוחה"

אמנה בית-ספרית בזה"ב

1. החצייה בכביש באופן עצמאי מגיל 9. ילדים מתחת לגיל זה יחצו בעזרת מבוגר.
2. נחצה את הכביש רק במעבר חצייה.
3. נסתכל לכל הכיוונים מספר פעמים וכאשר נרגיש בטוחים נחצה.
4. נחצה את הכביש מהר וישר, חצייה באלכסון היא אסון.
5. לא נרוץ וגם לא נשחק בסמוך לכביש.
6. נשמע להוראות משמרות הזה"ב וסבא זה"ב.
7. בשבילי האופניים נרכב עם קסדה על ראשינו וכך נשמור על חיינו.
8. פעילויות ומשחקי כדור נערוך רק במקומות מותרים.
9. ברכב ניסע רק עם חגורות בטיחות.
10. מחזירי אור ובגדים בהירים נלבש בחשיכה ובימים גשומים.

אמנה בית-ספרית בזה"ב

עיצוב סביבה לימודית

אולפנת רעיה, בית אל

בית אל, טל. 02-9974159, פקס. 02-9974895

ראש האולפנא: הרב חיים סולטן

מנהלת התיכון: גב' פני צוריה

רכזת זה"ב: גב' אורית ספרא

מפקח כולל: מר יעקב עמר

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר מאיר אסרף

מספר תלמידות: 359

מספר הכיתות: 12

טווח הכיתות: ט'-י"ב

מנהל מטה הבטיחות המקומי: מר מנחם לב

הנימוקים לפרס

האולפנא עוסקת בבטיחות בדרכים כאורח חיים יומיומי ורב-שנתי. תחום דעת זה נלמד בתכניות יחודיות לחינוך לבטיחות בדרכים ומשולב גם במקצועות השונים הנלמדים באולפנא, הן במקצועות הקודש והן במקצועות החולין. מתקיימים ימי שיא באולפנא בנושא והתלמידות מתוודעות לבטיחות בדרכים דרך סימולטורים, שיחות עם רבנים, שיחות עם נפגעי תאונות דרכים ועוד. במסגרת המחויבות האישית מתקיימת פעילות התנדבותית של הבנות בנושא החינוך לבטיחות בדרכים בגני ילדים ביישוב, ומדי שבוע יוצאות בנות כיתות י' לגני הילדים ועוסקות במגוון נושאים הנוגעים לחיי הילדים והקשורים לזהירות ולבטיחות בדרכים.

זה"ב באולפנא

תחום הבטיחות בדרכים מיושם באולפנא במספר דרכים:

- 1. חינוך תעבורתי:** עפ"י תכנית הלימודים לכיתות י"א.
- 2. שיעורים בתחומי הדעת המשלבים את נושא זה"ב:**
 - שיעורי מחנך** - שיעורים בנושאים העוסקים באחריות, "ונשמרתם לנפשותיכם", ערכי בטיחות בדרכים כערכים לחיים, כישורי חיים.
 - הלכה** - מפגש עם פסקי הלכה שונים ודיונים הלכתיים.
 - אזרחות** - כתיבת מטלות ביצוע במסגרת בחינת הבגרות באזרחות. עסקנו בנושאי היפגעות ילדים בתאונות דרכים ונהיגת צעירים. נושאי המטלות לדוגמא: חגירת ילדים כראוי והושבתם במושבי בטיחות, חשיבותה של חבישת קסדה בעת רכיבה על אופניים, נהיגה ללא רשיון בקרב בני נוער, לחץ חברתי בנהיגת צעירים, דיבור בטלפון בזמן נהיגה, ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד, ריבוי תאונות דרכים באיזורנו- עקיפות מסוכנות ועוד.
 - אנגלית** - unseens בנושאי בטיחות שונים.
 - הבנה והבעה** - עיסוק בקטעים, הבנתם ותירגולם בכיתות ט', כתיבת חיבורים בנושאי זה"ב בכיתה י"א כחלק מבחינת הבגרות בלשון.
 - חינוך גופני** - הליכה/ ריצה בטוחה המשלב את ערכי הפעילות גופנית, זהירות ובטיחות בדרך וחינוך לבריאות כחלק מעיסוק בנושא השנתי שהוכרז ע"י משרד החינוך לשנת תשע"ב.
 - פסיכולוגיה** - עיסוק בתחום הפסיכולוגי לנפגעי תאונות דרכים ובני משפחתם במסגרת שיעורי המגמה באולפנא.

כימיה - השפעת אלכוהול על הגוף תוך הדגמת הינשופים המשטרתיים.
ביולוגיה ומדעים - מבנה המוח ותהליכי קבלת החלטות בדרך.
עיצוב גרפי - הכנת תוצרים הכוללים לוחות קיר, סטיקרים, כרזות, כרטיסי ביקור בנושאי זה"ב.

3. **פינות זכרון לתלמידות ובוגרות האולפנא שנהרגו בתאונות דרכים:**

פינה חמה אנו מקדישים בזיכרון ובעשייה לתלמידתנו **חניה משולם ז"ל**, תלמידת כיתה י"ב, שנהרגה בתאונת דרכים בדרכה לאולפנא לפני 3 שנים.

חניה הייתה נערה כלילת כישרונות, לבבית ואחראית, מלאה באהבת התורה וארץ ישראל. היא הייתה אהובה על חברותיה כבעלת מידות נפלאות וחברות עמוקה. היא היתה פעילה בהתיישבות בארץ ישראל והשתתפה במפעלי התיישבות רבים במסירות והתמדה.

פינה חמה נוספת מוקדשת **לתהילה בלה מלאכי ז"ל**, שאף היא בוגרת האולפנא ממחזור א', ובתה של רכזת שכבת ט"ז, שנהרגה בתאונה בדרכה לעבודתה בבית-הספר בעפרה. תהילה הייתה מורה לתפארת אמא נהדרת וחברה שאין כמותה!

הותירה בעל ו-3 ילדים. על שמה נקראת מגמת לימודי א"י באולפנא "תהילה בארץ".
 במשך השנה, אנו מקיימים סיורים ופעילויות להנצחת דרכה. רוב הפעילויות במשך השנה, נערכות לבנות המגמה בלבד. החלטנו לערוך כנס שנתי, בכל שנה ביום הולדתה, לכל בנות כתתה מחזור א' ולכל בוגרות מגמת לימודי א"י של אולפנא רעיה, עד ימינו, כן ירבו... **ובעזה"ת, יהיה כנס זה מסורת של כינוס, מפגש נעוץ וטיול בארץ בכל שנה.**

במגמת "תהילה בארץ" מנסים לפעול ולהעצים את המגמה באהבת העם, הארץ, והתורה...
 מצרפים את אלישע [בעלה] לטיולים בה הוא מעביר בטוב טעם ובחן, מסרים מחזקים.
 ומאמה (חיה) והר' חיים (ראש האולפנא) מקבלים צ'ופרים משמחים... משהו חי, תוסס ונושם שאנו מקווים שרק ימשיך ויתעצם.

4. **שבוע זה"ב:** המשלב הרצאות ע"י גופים שונים, שיחות ע"י רבנים, סימולטורים, תחרויות יצירת כרזות וסטיקרים של הבנות וחלוקתם בישוב, שיחות מפי נפגעי תאונות דרכים, הצגות, חברותות, מבצע קסדות לאופניים לילדי הישוב בשיתוף המועצה והרשות ועוד.

5. **פעילות התנדבותית של הבנות במסגרת מחויבות אישית בנושא זה"ב בגני הילדים בבית אל:** מידי שבוע יוצאות בנות כיתה י' לפעילות בגנים הכוללת מגוון נושאים הנוגעים לחיי הילדים בדרך זהירותם ובטיחותם. פעילות זו מועברת תוך הקניית הידע והערכים הנדרשים בצורה חוויתית בשילוב הפעלות שונות ומגוונות שהילדים לוקחים בהם חלק.
 הפעילות מלווה ע"י מדריכה צמודה בהנחיה ובגיבוי של הפיקוח, רכזת זה"ב, רכזת חברתית והנהלת האולפנא בשיתוף מחלקת החינוך במועצה וגני הילדים.

מחוז צפון

בית-ספר קהילתי אזורי "רמת כורזים", מועצה אזורית מבואות חרמון

מ.א. מבואות החרמון, טל. 04-6860882

לוגו בית-הספר

מנהלת בית-הספר: גב' תיקי פורת

רכזת זה"ב: גב' ססי אקריש

מפקחת כוללת: גב' עירית מלמד

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' מרגלית רטר

מספר תלמידים: 288

מספר הכיתות: 12

טווח הכיתות: א'-ו'

מנהל מטה הבטיחות: מר דובי יחזקאלי

הנימוקים לפרס

בבית-הספר "רמת כורזים" לומדים חינוך לבטיחות בדרכים כיעד חובה בכל שכבות הגיל תוך שיתוף כל הצוות החינוכי וגורמים קהילתיים.

התהליך החינוכי כולל חינוך לערכים של מעורבות, אכפתיות, שיתוף, אחריות אישית, סובלנות ואיפוק. התלמידים לומדים נושאים שונים ומגוונים בזה"ב תוך מתן דגש על יזמות תעשייתית יצירתית וחינוכית ועל מיחזור כדרך לשמירת איכות החיים והסביבה.

בית-הספר הציב רף גבוה של מקצועיות בכל הקשור למיצגים הפרושים במרחבי הלמידה על פני מסדרונות בית-הספר, פיסול סביבתי מרהיב בחצר בית-הספר ושילוט מתוממר הכולל סיסמאות ותמורות מקוריים המותאמים לצרכי בית-הספר ומוצגים בתחנות ההסעה המקורות. ההורים שותפים פעילים לעשייה החינוכית העשירה.

מטרות תכנית החינוך לבטיחות בדרכים בבית-הספר "רמת כורזים":

במסגרת החינוך לבטיחות בדרכים שם בית-הספר את הדגש על הנושאים להלן

1. חינוך לערכים של מעורבות, אכפתיות, שיתוף, אחריות, סובלנות ואיפוק. עידוד האחריות האישית בכל הנוגע לשימוש בדרכים - הולך רגל, נוסע ונהג
2. טיפוח תרבות ההתנהגות בדרכים, טיפוח יחס של כבוד לחיי אדם, ושאפה למנוע תאונות דרכים ופגיעה בנפש וברכוש
3. הקניית ידע בתחום חוקי התעבורה ובטיחות בדרכים, והקניית כלים לשימוש נכון בתשתית התעבורתית
4. פיתוח יכולת הפעלת שיקול דעת לתפקוד נכון בדרך, ואימוץ התנהגויות בטיחותיות במרחב התעבורתי
5. פיתוח כשרים כגון: תכנון, יזמה, בחירה וקבלת החלטות במצבים שונים, בעת השימוש בדרכים
6. העצמת כישורים ויכולות אישיות של הפרט, והבאתם לידי ביטוי בתחום הבטיחות בדרכים

במרחב הפתוח

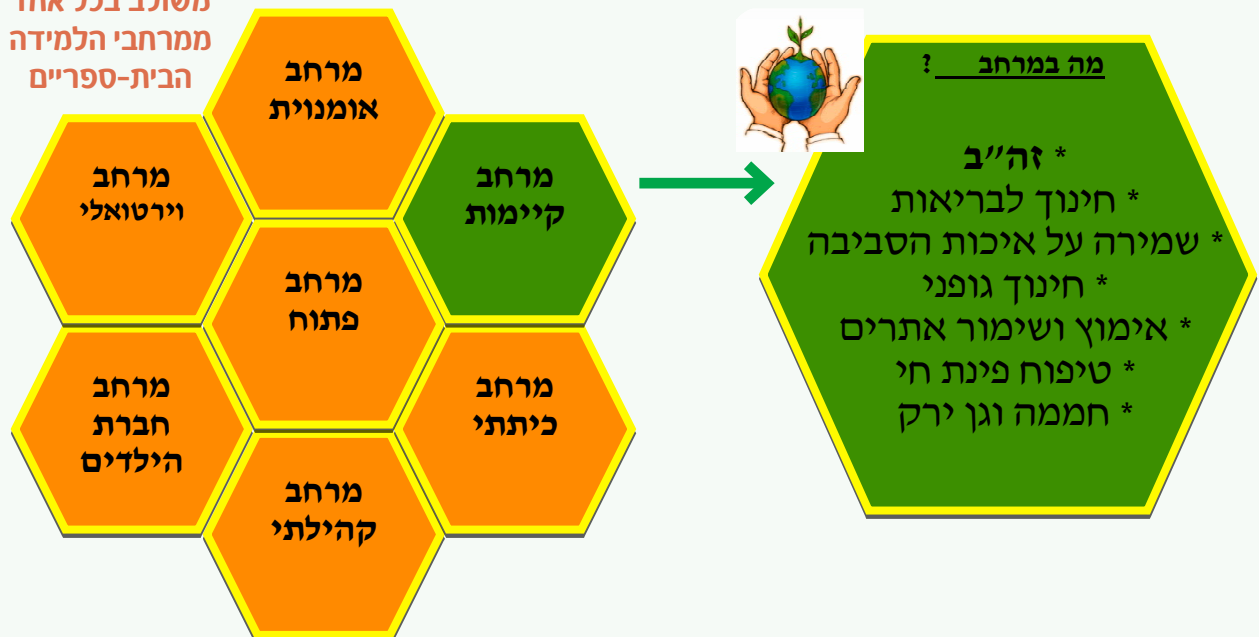
קיר זה"ב הכולל את אמנת בית-הספר, ועבודות פרי יצירתם של התלמידים

רחבת חניה מתוממרת ומשולטת

בבית-הספר קיימים **מרחבי למידה**, מעולמות תוכן רבים ומגוונים, כאמצעי לפיתוח סקרנות, מודעות עצמית, ערך עצמי ואפשרות בחירה ועניין.
תחום **הבטיחות בדרכים** נכלל במרחב הלמידה "קיימות"

תחום הזה"ב
משולב בכל אחד
ממרחבי הלמידה
הבית-ספריים

מבנה בית-הספר, על מרחביו הפתוחים, מזמן לתלמידים סביבה לימודית המאפשרת התנסות חווייתית, בתחום החינוך לבטיחות בדרכים

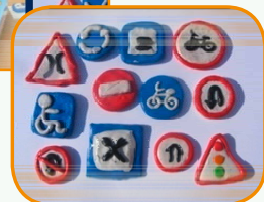
במרחב האומנותי

פיסול סביבתי - פינת תמורים

פיסול תמורים בפלסטלינה

פיסול סביבתי

פיסול כלי תחבורה

יצירת תמורים מקוריים, המותאמים לצרכי בית-הספר

בית-ספר אזורי קהילתי לחינוך מיוחד - אי"ל, עכו

רח' הרב לופז 2 עכו, טל. 04-9912567, 04-9552464

משחק זה"ב במתכונת איקס עיגול שהוכן ע"י תלמידי בית-הספר לשימוש בהפסקות

מנהלת בית-הספר: גב' עדי לי-אב

רכזת זה"ב: גב' זהבה שליו

מפקחת בית-הספר: גב' עדנה יחיאלי

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' מרגלית רטר

מספר התלמידים: 106

מספר הכיתות: 14

טווח הכיתות: א'-י"ב

טווח הגילאים: 24-6

מנהל מטה הבטיחות העירוני: מר אהרון קוז'יקר

הנימוקים לפרס

בית-הספר שם לו למטרה לשלב את תלמידיו בחברה ובקהילה, להדריכם לחיים עצמאיים ולמימוש עצמי. בית-הספר מאמין כי עליו לפעול לפיתוח שליטה ואחריות אישית של התלמידים במטרה להבטיח את בטיחות התלמידים וביטחונם לכן הוא מוביל את תלמידיו לעצמאות תפקודית ולהתנהלות נאותה ובטוחה בדרכים כהולכי רגל, כנוסעים ברכב וכרוכבי אופניים. מזה שש שנים בית-הספר הציב את החינוך לבטיחות בדרכים כמקצוע ליבה בית-ספרי ומתמיד בהטמעתו בכל כיתותיו.

הצוות החינוכי, בהובלת המנהלת ורכזת זה"ב, פיתח מספר הפעלות יחודיות להמחשת נושא הבטיחות בדרכים במקצועות השונים: הקמת מתחם היסעים בטיחותי לבית-הספר, יצירת דגם מעץ של בית-הספר ובניית משחקים גדולים בזה"ב להמחשת התכנים הנלמדים.

ובחרת בחיים:

תלמידי בית-ספר אי"ל

לוקחים אחריות לשמירה על בטיחותם בדרכים

בית-הספר מאמין כי עליו לפעול להעלאת בטיחות התלמידים ולפיתוח שליטה ואחריות אישית של התלמידים לבטחונם ובטיחותם, תוך תרומה לבית-הספר ולקהילה בה הם חיים. מזה שש שנים בית-הספר הציב את מקצוע הבטיחות בדרכים כמקצוע ליבה בית-ספרי ומתמיד בהטמעתו בכל הכיתות, בהובלת רכזת התחום זהבה שליו.

במסגרת הוראת המקצוע בית-הספר פיתח מספר מסלולים יחודיים לשילוב הבטיחות בדרכים בכל תחומי הלמידה והפעילות.

יזמות ויצירתיות

במשך שש שנים בית-הספר, בשיתוף פעולה עם עיריית עכו והרשות לבטיחות בדרכים, נאבק על מנת להשיג מימון להקמת מתחם היסעים בטיחותי לבית-הספר. בשנים תש"ע ותשע"א תלמידי בית-הספר יצרו עם המורה לנגרות דגם מעץ של בית-הספר ובו חלומם - הקמת מתחם היסעים בטיחותי בחצר בית-הספר. בשנת תשע"ב התקבל המימון והמתחם נבנה עפ"י הדגם שיצרו התלמידים.

תרומה לקהילה והשתלבות בה

תלמידי בית-הספר נפגשים ללמידה משותפת בזה"ב עם שני בתי-ספר שכנים: בבית-הספר היסודי גורדון, תלמידי כיתה ו' משתתפים במשמרות הזה"ב. תלמידי כיתה ה' מבית-ספר אי"ל מצטרפים אליהם אחת לשבוע כדי להיחשף לאחריותם על חייהם וחיי זולתם. תלמידי כיתה ה' מבית-ספר גורדון חונכים את תלמידי כיתה ב' מבית-ספר אי"ל בשעורי יצירה בזה"ב. במקביל תלמידי כיתה ט' מבית-ספר אי"ל חונכים את תלמידי בית-הספר השכן לחינוך מיוחד "ניצנים", שתלמידיו לוקים בפיגור ביוני עד קשה, הם מסייעים לתלמידיו ברכיבה בטוחה על אופניים במסלול האימונים בבית-ספר אי"ל. כך לומדים תלמידי בית-ספר אי"ל כי הם יכולים להיעזר בזולת למען בטיחותם אך גם לסייע לחלשים מהם.

מעורבות אישית וקידום תהליכים למען בטיחות התלמידים

תלמידי בית-הספר הלומדים במסלול הכנה לחיי עבודה יצרו מעץ בנגריה שני משחקי זה"ב במתכונת איקס עיגול ורמזור קליעה למטרת משחק בהפסקות. כמו כן ייצרו מכוניות וכלי תחבורה מעץ ומחומרים ממוחזרים. גם בשיעורי האמנות משולב המקצוע: התלמידים יצרו במסדרון בית-הספר קולאז' ענק העוסק בנושא התחבורה ובמהלך כל שנה"ל מוסיפים לו פריטים נוספים, כך שכל תלמידי בית-הספר שותפים ביצירתו.

העצמת התלמידים דרך זה"ב

במסגרת הטיפולים הפרא-רפואיים ע"י המרפאות בעיסוק וקלינאיות התקשורת הוקמה קבוצה שמטרתה העצמת התלמידים: במסגרת הפעילות, הקבוצה מתבקשת ע"י כיתות בית-הספר, להכין עבורן משחק קופסא עפ"י צרכי הכיתה בתחומים שונים.

הקבוצה מכינה את המשחק עפ"י דגמי משחקים מוכרים ומלמדת את הכיתה שהזמינה את המשחק, כיצד להשתמש בו. הקבוצה יצרה משחק זה"ב אותו היא מלמדת בכיתות בית-הספר.

כמו כן מופעלות בבית-הספר הפסקות פעילות בנושא הזה"ב, ימי שיא בשתוף משטרת ישראל ופעילויות משותפות עם הורי התלמידים. התלמידים משתתפים אחת לשנה בחידון העירוני בזה"ב, מפגינים ידע רב ומגיעים להשגים מרשימים.

תערוכת תחבורה במסגרת תכנית הלימודים : "עצמאים בשטח".

קולאז' בית-ספר בנושא תנועה

משחק זה"ב שהוכן ע"י קבוצת תלמידים עם הצוות הפרא-רפואי. הקבוצה לימדה את המשחק בכיתות

משחק איקס עיגול בזה"ב שהוכן ע"י מגמת נגרות

דגם בית-הספר ומתחם ההיסעים הבטיחותי כפי שחזו ובנו התלמידים בשעורי נגרות

אורט רוגוזין, מגדל העמק

רח' הנשיאים, מגדל העמק, טל. 04-6540372, 04-6040254

בכניסה לבית-הספר

מנהל בית-הספר: מר אבי אבירם

רכזת זה"ב: גב' עדנה רותם

מפקח בית-הספר: מר חיים לק

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' מרגלית רטר

מספר תלמידים: 1,000 תלמידים

מספר כיתות: 38

טווח כיתות: ז'-ו"ב

מנהל מטה הבטיחות: מר מוטי אבקסיס

הנימוקים לפרס

החינוך לבטיחות בדרכים משולב בשיעורי אזרחות, מתמטיקה, פיזיקה וספרות. במגמת החשמל והאלקטרוניקה בנו התלמידים במהלך השנים פרויקטים כגון: רמזור ומערך אוטומטי של מחלפים. במגמת העיצוב הגרפי הכינו התלמידים כרזות, שאחת מהן התפרסמה בלוח השנה היוצא כל שנה על ידי אגף זה"ב והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

להוראת החינוך התעבורתי הוקצתה כיתה יחודית בבית-הספר ואליה מגיעים התלמידים על מנת ללמוד את הנושא. הכיתה מצוידת באמצעי המחשה אורקוליים ובלוחות תמרוורים.

התלמידים פועלים גם בקרב הקהילה ביישוב ותורמים את חלקם לבטיחות בדרכים עם תמיכה מלאה של הנהלת בית-הספר והנהגת היישוב בראשות ראש העיר הנמרץ מר אבי ברדה.

איגרת "הדלקת אורות"

יעדים בית-ספריים

יעד מספר 1: שיפור ההישגים הלימודיים תוך הגברת כוח ההתמדה

יעד מספר 2: הגברת אפקטיביות ארגון העבודה בבית - הספר

יעד מספר 3: הטמעת ערך המצוינות וחדשנות מדעית טכנולוגית

יעד מספר 4: חיזוק החינוך הערכי חברתי תוך מתן דגש על:

א. הגברת האחריות האישית והנתינה כמעורבות אזרחית

ב. העמקת הזהות היהודית והזיקה למדינת ישראל.

יעד מספר 5: המשך שיפור המראה האסתטי של בית-הספר (בחצר, מסדרונות ובכיתות)

יעד מספר 6: פיתוח אקלים מיטבי ובטוח

מטרות הלימוד בחינוך לבטיחות בדרכים

טיפול תרבות התנהגות בטוחה בדרכים, שאיפה למוניעת תאונות דרכים ופגיעה בנפש וברכוש - "ונהגת לרעך כמוך" ולפתוח תרבות בטוחה בקרב בית-הספר והקהילה

* הקניית ידע והטמעתו בקרב תלמידי בית-הספר והגברת המודעות לבטיחות בדרכים

* פיתוח חשיבה רציונאלית כבסיס לקבלת החלטות נכונות בהתנהגות תעבורתית

* הקניית מיומנויות לנוסע ברכב כדי שיהווה שותף אקטיבי לקבלת החלטות חיוביות בזמן הנסיעה ויהיה בעל עניין ומעורב

פעילויות יחודיות באורט רוגוזין

"הנוער ינהג אחרת" הפעילות נערכת לכלל תלמידי בית-הספר אחת לשנה. האירוע במקביל למסיבת פורים מתוך מחשבה להוציא את התלמידים לחופשת הפורים מצוידים במסרים הקוראים לזהירות בדרכים ומסרים חזקים בנוגע לסכנות שבשתיית אלכוהול ונהיגה, לחץ חברתי, שמירה על חוקי התנועה ועוד.

סימולאטורים ורכיבה על קארטינג:

התלמידים מתנסים בהתאמת במהירות, זמן תגובה, משקפי אלכוהול ועוד. במקביל לאירוע נערכים שיעורי חינוך העוסקים בנושא, כשבסיום המפגשים בכיתות התלמידים יוצרים כרזה כיתתית. הפעילות מהווה אתגר להמשיך שיח פורה בכיתות.

התערוכה הניידת של משפחת לנדסמן - ע"ש ניר ז"ל התקיימה פעילות בשעורי חינוך ולהורי התלמידים שהשפיעה על הקהילה.

סדנאות: "דרך חיים", "אלכוהול משחק מסוכן", "התנהגויות בסיכון זה לא משחק" המורים עברו מפגש בנושא סמים ואלכוהול "אבודים לרגע" "תעבורה, החוק והמשפט", "ביו חינוך לענישה".

"איגרת לתלייה על מראת הרכב: התלמידים חילקו בצמתיים

"מיצג דמויות בכביש" מגמת אמנות - בעיצוב התלמידים המביעים מסר חד, קליט וברור. הדמויות מוצגות בתערוכה המדמה כביש ובשיעור חינוך כל מחנך יוצא עם הכיתה לסיור ולאחר מכן מתנהל דיון.

בניית דגם רמזור
במגמת חשמל

פעילות חברתית בזה"ב

הכנת המיצגים

הדגמת חשיבות חגורת הבטיחות

מיצג דמויות בכביש

מחוז חיפה

בית-ספר ממלכתי יסודי ליאו-בק, הדר, חיפה

רח' גולמוב 4, חיפה 33392, טל. 04-8522644

מנהלת בית-הספר: גב' טלי פרידלר

רכזת זה"ב: גב' לאה וולשטטר

מפקחת כוללת: גב' נירה רוזנהיימר

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' נגה בכרך

מספר תלמידים: 446

מספר כיתות: 18

טווח הכיתות: א'-ו'

מנהל מטה הבטיחות: מר הרצל יוסף

בי"ס ממלכתי
ליאו בק

יחיד וקהילה בדרך לאיכות בטיחות ומצויינות

הנימוקים לפרס

הצוות החינוכי בבית-הספר מכיר בחשיבות העליונה של עיסוק שוטף, יומיומי וחיותי בבטיחות בדרכים במיוחד לאור העובדה שבית-הספר ממוקם במדרון הכרמל, במקום המהווה ציר מרכזי לתנועה היורדת מהכרמל להדר ולעיר התחתית.

הלמידה מתקיימת בכל שכבות הגיל ובשילוב רב תחומי. התלמידים מגלים אחריות ומחויבות כלפי עמיתיהם הצעירים כולל חניכה של ילדי הגנים.

ראוייה לציון לשבח ההפקה המקצועית, המדהימה והמיוחדת של ההצגה המבוססת על הספר "האח לרמזור המוצלח", שכתבה אסתי עצמוני. התפאורה, הבימוי, השירים, הריקודים והמשחק של התלמידים ראויים לכל שבח ומתאימים להופיע על כל במה.

"כבדרים כך גם במסע החיים"

חוצים מעברים וצמתים שונים, במגוון של שעות.

יש לעצור, יש לחשוב, יש להתבונן לכל צד, להיזהר מהפתעות.

כבדרים, כך גם במסע החיים,

צריך להגדיר את היעדים המבוקשים באותה עת,

לחשוב על המסלולים הטובים ביותר העשויים להוביל אליהם,

לעשות הערכות מצב תקופתיות."

(מתוך "כבדרים" - יהודה פסחוביץ)

בטיחות וזהירות בדרכים בבית-ספר ליאו-בק

- ◆ טיפוח ערכים של התחשבות בזולת, דרך ארץ, אדיבות, כבוד וערך החיים
- ◆ פיתוח תרבות התנהגות בדרכים על ידי הקניית ידע, מיומנויות והרגלים
- ◆ חינוך המשתמשים בדרכים (התלמידים), לנטילת אחריות אישית לביטחונם ולטיפוח דפוסי התנהגות נאותים
- ◆ טיפוח אחריות אישית של הלומדים לבטיחותם ולסובבים אותם

מהנעשה בבית-הספר

- ◆ הפקת הצגה "האח לרמזור המוצלח" בכוחות בית-הספר בלבד והצגתה בפני כל תלמידי בית-הספר וילדי הגנים המזינים את בית-הספר
- ◆ בניית מרכז למידה לכל תלמידי בית-הספר
- ◆ שילוב נושא זה"ב במקצועות לימוד, אנגלית, ערבית, מוסיקה, חינוך גופני, מתמטיקה אמנות ומולדת

חונכויות בבית-הספר

- ◆ למידת עמיתים כחלק מתהליך למידה משמעות
- ◆ חונכות ככלי לפיתוח אחריות ומחויבות אצל התלמידים החונכים לנושא הבטיחות והזהירות בדרכים
- ◆ למידת עמיתים כמשפיעה על עיצוב ערכים ונורמות התנהגות ערכית ומועילה לחברה בטוחה, מעריכה ומוקירה חיי אדם
- ◆ פעילויות חונכות מהדקות את הקשר בין תלמידי בית-הספר בגילאים השונים, יוצרות אקלים נוח וחיובי בבית-הספר ומחזקות את תחושת השייכות של התלמידים לבית-הספר ולקהילה
- ◆ בסוף כל שנה מוקירים תלמידי כיתות א' ב' את תלמידי כיתות ו' ומגישים להם שי וברכה על פעילותם במשמרות הזה"ב

ומה הלאה....

- ◆ צוות בית-הספר מאמין שתפקיד בית-הספר להיות בית חינוך המהווה חממה לטיפוח אזרחי העתיד
- ◆ חינוך לבריאות, איכות חיים ובטיחות בדרכים הוא חלק משגרת החיים בבית-הספר
- ◆ בשנים הבאות אנו מקווים לחזק את מעורבות ההורים בתהליך החינוכי, לטפח ולחזק את הקשר עם הקהילה ועם מנהרות הכרמל
- ◆ להשריש את המודעות לבריאות, איכות חיים ובטיחות בדרכים בקהילת הדר, בעזרת תלמידי בית-הספר כסוכני שינוי

תמרורי בטיחות בבית-הספר

בית-ספר תיכון מקיף ע"ש שיפמן, טירת כרמל

רח' עזרא לניאדו 16, טירת כרמל, ת.ד. 73, טל. 04-8571885, פקס. 04-8575737

אמנה לבטיחות בדרכים

מנהלת בית-הספר: גב' אירית זליג

מנהלת חט"ב: גב' מיכל סלע

רכז בטיחות בדרכים: מר שלמה כהן

רכז חברתי קהילתי בית-ספרי: מר משה בכר

ממונה מחוזית על החינוך לבטיחות בדרכים: גב' אביבה אלעזרי

מס' תלמידים: 894

מס' כיתות: 34

שווח הכיתות: ז'יב'

מנהלת מטה הבטיחות העירוני: גב' חלי לוי אלדר

הנימוקים לפרס

בית-הספר פועל ברמה גבוהה מאוד ובאופן יסודי בנושא הבטיחות בדרכים. נושא החינוך לבטיחות בדרכים משולב בכל מקצועות הלימוד, התלמידים עוסקים בעבודות חקר בנושא. שיתופי הפעולה עם הרשות המקומית והקהילה הם רחבי היקף. שיתוף הפעולה והעבודה המשותפת בין הרכז החברתי של בית-הספר לבין רכז הבטיחות בדרכים ממנפים את הפעילות בחינוך לבטיחות בדרכים. ניכר שבשיפמן "זהירות בדרכים היא דרך חיים"

המטרות החינוכיות בתחום הבטיחות בדרכים

מטרות פדגוגיות

1. הקניית כלים וידע שיאפשרו לאתר מוקדי סיכון בדרך והיכולת להימנע מהם
2. הגברת המודעות למצבים של נהיגה תחת השפעת אלכוהול
3. חיזוק יכולתו של התלמיד להיות כוח השפעה חיובי על סביבתו בזמן נהיגה והגברת המודעות ללחץ חברתי
4. הקניית ידע בנושא פיתוחים טכנולוגיים ככלי עזר לנהיגה בטוחה
5. הקניית ידע בדבר הנזק של תאונות דרכים למשק הלאומי (ברמת המיקרו והמקרו)

מטרות ערכיות

1. הגברת המודעות לערך החיים והכבוד לחיי אדם
2. חינוך לסובלנות וטיפול תרבות של בטיחות בדרכים
3. חשיבות שמירת החוק ומתן כבוד לזכויות הזולת
4. הפנמת ערך האחריות של משתמש הדרך (הולך רגל, נהג, נוסע)
5. הפחתת מעורבותם של תלמידים בתאונות דרכים

בית-הספר 'שיפמן' רואה בציבור תלמידיו נכס שיש לטפחו ולהכינו בצורה הטובה ביותר לקראת השתלבותו בחברה הישראלית.

- ★ מטרת החינוך התעבורתי להקנות ידע, להבהיר עקרונות בטיחות, להציג נקודות מבט חדשות, לספק כלים חשיבתיים לוגיים שיובילו אותנו לכשרות רבה יותר, להתנהגות טובה יותר בדרך, הן כנהג, הן כרוכב אופניים והן כהולך רגל תוך שמירה על הבטיחות האישית שלנו, משפחתנו והזולת.
- ★ החינוך התעבורתי, בשונה מההכשרה המקצועית לנהיגה, נמדד בטווח הארוך, אנו מספקים את הבסיס, ההתחלה ממנה אתם תמשיכו הלאה.
- ★ "בכביש אין מועד ב", את העתיד אנו קובעים!!!

פריסת פעילות בטיחות בדרכים - שנה"ל תשע"ב

- **פתיחת שנה"ל** - הכרזת שנת הזהירות בדרכים בהשתתפות ראש העיר וועד ההורים
- **הפקת סטיקרים על סוכרייה בסימן נהיגה בטוחה** - כלל בית-הספר ונהגים ביישוב
- **הפקת עלון הסברה כללי בטיחות והתנהגות נכונה בדרך** להורים, תלמידים ונהגים ביישוב
- **כתיבת וחלוקת ברכות לראש השנה בסימן בטיחות בדרכים** - כלל בית-הספר
- **פעילות סליחות** בסימן - יחסים בין אדם לחברו בכביש ובדרך לשכבת ט'
- **כתיבה והעברת שיעורים בתחומי הדעת השונים תוך שילוב נושא הבטיחות בדרכים:** פיזיקה, כימיה, אלקטרוניקה, מתמטיקה, ביולוגיה, ספרות, ג"ג, לשון, תנ"ך, תרבות ישראל, אנגלית, ערבית, מלונאות, תיירות, אמנות, חינוך גופני ומועצת תלמידים - פעילות כלל בית-הספר
- **ביקור נפגעי תאונות דרכים בבית לוינשטיין** והגשת חיבור נבחר על רשמי הביקור לשכבת יב'
- **הפסקות פעילות** בהנחיית חיילות, תנועות נוער, מועצת תלמידים בסימן סובלנות ובטיחות בדרכים
- **מגוון הרצאות והצגות בנושא בטיחות בדרכים והיבטים שונים של תאונה ומשמעותה** שהועברו לתלמידי בית-הספר כגון: כללי הזהירות בדרכים של צוות אופקים, אלוהול ונהיגה - משטרת ישראל, בילוי ושתייה - "אנשים באדום" (איציק אביאור), ההצגה "החברה הטובעים", סיפורים אישיים של נפגעי תאונות דרכים ועוד
- **תערוכת מגמת אמנות בסימן בטיחות בדרכים** - כלל בית-הספר והקהילה
- **יום שיא הפנינג זהירות בדרכים** - שילוב מספר גורמים ופעילויות בתחום: חברת פרש, תנועות נוער, חיילות, מועצת תלמידים, מורים וועד ההורים - כלל בית-הספר ותלמידי בית-הספר "אריאל". במהלך היום הופעלו מתקנים כגון מכונת מתהפכת, משקפי שכרות, מדמה תאונה חזיתית, סימולאטור ממוחשב והשיא חתימה על אמנה בית-ספרית לבטיחות בדרכים בשיתוף וועד ההורים, בהמשך קיום תהלוכה למשרד ראש העיר להחתמת האמנה לבטיחות בדרכים
- **ערב הקרנה יישובי בתחום בטיחות בדרכים** שבמהלכו התקיימה תחרות נושאת פרסים של ציורים פרי עבודת תלמידי מגמת אמנות, כרזות של תלמידי החינוך התעבורתי, סרטי פרסומת, קליפים וסרטי תלמידי מגמת תקשורת בתחום בטיחות בדרכים - בהשתתפות ראש העיר, נציגי עירייה, נציגי הרשות לבטיחות בדרכים, ממונה מחוזית לבטיחות בדרכים, מחוז חיפה, הורים וקהילה
- **הפקת עיתון חודש זהירות בדרכים** תלמידי מגמת תקשורת
- **הפנינג חנוכה בית-ספרי בסימן ראות ונראות** במהלכו חולקו סרטים וצמידים זוהרים לידיים ולתיקים, התקיימו פעילויות של תנועות הנוער בסימן בטיחות בדרכים. חברי מועצת תלמידים חילקו סרטים זוהרים לנהגים ביישוב.
- **תחרות כתיבת שירים וסיפורים** לתלמידי חט"ב במסגרת לימודי ספרות
- **קבוצת "עתיד בטוח" למען עתיד ללא אלימות בדרכים** - קבוצת המנהיגות הצעירה של עמותת "עתיד בטוח" פעלה ליצירת אקלים סביבתי בטוח בשטח בית-הספר וביישוב תוך פרסום ושווק נושא מניעת האלימות בכבישים
- **הדרכה בקהילה** - חברי מועצת תלמידים מסבירים על בטיחות בדרך לחברי מועדון גיל הזהב ביישוב. מש'צים מעבירים שיעורים מצילי חיים בדרך לכל תלמידי בית-הספר היסודיים ביישוב לפני יציאתם לחופשת הקיץ
- **הפנינג פורים בית-ספרי** בהנחיית מועצת תלמידים - קיום תחרות תחפושות נושאת פרסים בסימן זהירות בדרכים
- **לימודי עזרה ראשונה** בדגש על חשיבות ואופן הסיוע לאחר תאונה לשכבת י' במסגרת סדנת החיאה
- **הפנינג פסח בית-ספרי** - תחרות קריקטורות וסרטונים בנושא חצייה בטוחה, בניית מודלים ומשחקי קופסא כאמצעי עזר ללמידת הבטיחות בדרכים תוך כדי משחק
- **טקס שבועות בית-ספרי** - שומרים על עצמנו בחופשת הקיץ
- **יזמים צעירים** - במהלך שנה"ל תשע"א חברי קבוצת יזמים צעירים "שיפמן" פיתחו את "קליקלפים" - משחק קלפים מהנה לילדים לזמן הנסיעה. מכיל 20 קלפים מעוצבים עם הפעלות ומשחקים לנסיעה. קבוצת היזמים "קליקטק" זכתה במקום השלישי בארץ. במהלך תשע"ב קבוצת היזמים מפתחת סידרת מדבקות הכוללות מסרים בתחום הבטיחות בדרכים בעבור תלמידי בית-הספר היסודיים
- **שינויים בהסדרי תנועה בחניית בית-הספר** - בית-הספר וועד ההורים הובילו לשינוי בהסדרי התנועה בכביש המוביל לכניסה הראשית לבית-הספר. הוסדרה חניית רכבים, הוצבו תמרורים מתאימים, הוספו פסי האטה ועוד

מחוז מרכז

בית-ספר ממלכתי קהילתי ירוק ע"ש י. מ. פינס, גדרה

רחוב פוקס גבעת האוניברסיטה, גדרה, טל. 08-8591130, פקס. 08-8598286

מנהלת בית-הספר: גב' סיגל נטף

רכזת זה"ב: גב' מיטל מוריץ

מפקחת בית-הספר: גב' ויקי עזיאל

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' שרית פרידמן אביב

מספר תלמידים: 725

מספר הכיתות: 23 מהן 2 כיתות חינוך מיוחד

טווח הכיתות: א'-ו'

מנהל מטה הבטיחות: מר ציון בר-אשר

הנימוקים לפרס

בית-הספר רואה בחינוך לזה"ב כלי לבנייה של תשתית חברתית ועיצובו של דור עליו תישען המדינה בעתיד. בהתאם לתפיסה זו מעוגן החינוך לזה"ב בכל מקצועות הליבה בבית-הספר - במסגרת תלב"ס רב תחומי: "מן הסוס לכח סוס". גם תכניות ההעשרה הפועלות בבית-הספר פעולות בזיקה לערכי הזה"ב וברוח שפת הבטיחות בדרכים, שפה משותפת לכל התלמידים, שאותה פיתח בית-הספר.

בית-הספר פועל כמרכז חינוכי קהילתי, סביב נושא הזה"ב, ומשתף אוכלוסיות שונות ביישוב ומחוצה לו בעשייה החינוכית. הצוות עושה שימוש בכלים טכנולוגיים מתקדמים ומשגר לקהילה גם את השפה המיוחדת לזה"ב, שאותה פיתח: מחויבות לזהירות, אחריות וכבוד לזולת. בית-הספר השכיל להשתלב ביישוב ולטפח תרבות של שיתופי פעולה עם מוסדות חינוכיים, חברות, הרשות המקומית, בתי-ספר עמיתים וקהילת ההורים.

בית-הספר הקים ומפעיל, בסיוע הקהילה, מגרש הדרכה ולמידה בנושא זה"ב. מגרש זה מאפשר לתלמידים למידה חווייתית והתנסות הן כנהגים והן כהולכי רגל בסביבה מאובטחת ומוגנת בחצר בית-הספר.

שליחים של זה"ב: כל תלמיד בפינס אחראי להפצת המסרים בחשיבה גבוהה בקרב משפחתו וסביבתו. **משנה זהירות על פי פינס:** לא די בחינוך לזה"ב. אצלנו מחנכים למשנה זהירות. יש להתבונן בתנאי הדרך במבט בוחן, המחפש סכנות נסתרות. יש להיות תמיד מוכן גם לסכנה לא צפויה, לאמוד ולהעריך סיכונים שעלולים להיווצר בהמשך.

השפה הבית-ספרית בתחום הזה"ב

בית-הספר פיתח תכנית של מעגלי שיח בזה"ב על מנת להשביח את האקלים ולעבוד סביב ערכים. במעגלי שיח אלו מתנסים התלמידים בפעילות סביב נושאים חברתיים שונים וסיטואציות מחיי היומיום. הם מנתחים אותם על פי מודל הרמזור: **אדום**-עוצרים, **צהוב**-חושבים, **ירוק**-פועלים.

מבט אל הפעילות

1. התאמת הסביבה התחבורתית בסביבות בית-הספר

התלמידים מגיעים לבית-הספר במגוון דרכים: בהסעות מאורגנות, בהסעות הורים וברגל. בבית-הספר פועלת ועדת תנועה שתפקידה לדאוג להסדרת התנועה בסביבת בית-הספר, הגברת הבטיחות ומודעות הורים לחשיבות שמירה על חוקי התנועה כערך חינוכי ודוגמה אישית לתלמידים.

2. טיפוח אורחות חיים של זה"ב בבית-הספר בכל הממדים:

- א. **שיתוף הצוות** החינוכי בכתיבת תל"ב"ס רב תחומי בחינוך לזה"ב והטמעת שפה אחידה תוך הכוונת צוות ותלמידים לחשיבה ברמה גבוהה
- ב. טיפוח **למידה חוץ כיתתית** בנושא, במגרש הדרכה לרכיבה על אופניים ובמגרש הדרכה בית-ספרי
- ג. שילוב נושאים של זה"ב ואיכות הסביבה, **בעבודות החקר** של תלמידי ה'ו'
- ד. ארגון **חברת התלמידים** סביב נושא הזה"ב
- ★ הפעלת ועדת זה"ב, ועדה לקשרי קהילה, נאמני הסעות וקיום הפסקות פעילות בנושא זה"ב
- ★ קיום פעילות "בית מארח" אחה"צ בנושא זה"ב
- ה. טיפוח **חינוך ערכי** סביב זה"ב - פעילות חניכה בתוך בית-הספר, ביקור במועדון קשישים, אימוץ גן ילדים. חינוך לאקטיביזם, מעורבות ואחריות.
- ו. פיתוח של **מודל הרמזור** "עוצרים, חושבים פועלים" ככלי לשימוש בכל תחומי החיים ובכל שעה
- ז. פיתוח **כלי הערכה ובקרה**, ציון לשבח לתלמידים בודדים ולכיתות
- ח. **שיתוף** המשפחה והקהילה בתהליכים חינוכיים
- ט. התאמת **הסביבה החינוכית** בבית-הספר ובחצר לנושא זה"ב
- י. טיפוח **דיאלוג רב תרבותי** בנושאי קיימות וזה"ב עם תלמידים מכפר קאסם
- יא. הטמעת **טכנולוגיה** בלמידה והוראה בנושא זה"ב

פעילויות זה"ב בבית-הספר

בית-ספר טוקאיי, קיבוץ בחן

קיבוץ בחן

מנהלת בית-הספר: גב' נירה פלד

רכזת זה"ב: גב' נילי אורן

מפקחת בית-הספר: גב' פזית דגן

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' שרית פרידמן אביב

מספר תלמידים: 98

מספר כיתות: 11

טווח הכיתות: ג'-ח'

מנהלת מטה הבטיחות

במועצה האזורית עמק חפר: גב' ענבר נבו

הנימוקים לפרס

"ילדי טוקאיי שומרים על החיים", זהו המוטו המוביל את הצוות החינוכי והתלמידים של בית-ספר טוקאיי, כחלק מהתרבות הארגונית שלו. בית-הספר מטמיע מזה שנים את תכניות החינוך לבטיחות בדרכים תוך שימת דגש על התאמת התכניות לכל תלמיד בהתאם לצרכיו, יכולתו ומידת המסוגלות שלו. ההנהלה וצוות בית-הספר חדורי מוטיבציה ואמונה בחשיבות נושא הבטיחות בדרכים. אווירה זו משפיעה על מגוון רחב של גורמים בקהילה מתחומי עיסוק שונים אשר מגיעים לבית-הספר בהתנדבות, מעניקים לתלמידים ידע נוסף ומסייעים בחיזוק ביטחונם העצמי.

"אני מאמין" - בית-ספר טוקאיי

תלמידי בית-ספר טוקאיי מוגדרים כבעלי קשיים רגשיים, הפרעות התנהגות ולקויות למידה. בין הביטויים להפרעות ההתנהגות, ניתן למצוא דפוסים של פריצת גבולות, אי ציות לחוקים וכללים, קושי בוויסות ועיכוב תגובה, נטייה להיכנס למצבי סיכון וחריגה מהנורמה המקובלת בתחומים שונים. עם זאת היכולות השכליות של התלמידים הינן תקינות, והשיפוט המוסרי והחשיבה בדרך כלל תקינים. בית-הספר מאמין **בלמידה** כחוויה מחזקת ומעצימה. בית-הספר רואה כל תלמיד **כיחיד ומיוחד** ומטפח את הכישורונות והכוחות המיוחדים של כל ילד. בית-הספר פועל מתוך האמונה **שניתן לתקן** את חוויות הכישלון הלימודיות, החברתיות והרגשיות-התנהגותיות אותן נושאים הילדים. בית-הספר מטפח ומקדם ערכים וכישורי התמודדות, אקלים של מוגנות, שייכות ומסוגלות, חוסן נפשי, חיזוק תחושת הביטחון והאימון בבני אדם. הלמידה, התיקון והשינוי מתאפשרים באמצעים חינוכיים-ערכיים וטיפוליים ועל ידי פיתוח ערוצים של הבעה ויצירה באמנות, בשירה ובמוזיקה ומתן ביטוי ליחודיות של כל תלמיד. בית-הספר רואה בתפיסת המוגנות ערך חשוב שיש לטפח את קיומו בחיי היום יום בבית-הספר בתחומים שונים - מניעת אלימות, מוגנות מינית, התמודדות עם מצבי סיכון וחינוך לבטיחות ולזהירות בדרכים. בית-הספר מייחס חשיבות רבה ללימוד נושאי הבטיחות בדרכים. דרך לימודי הזה"ב התלמידים שמים דגש על וויסות דחפים ורגשות ועיכוב התגובות, שמירה על חוקים וכללים כדרך התנהגות מקובלת ובטוחה ופיתוח היכולת לנהוג כאנשים אשר שומרים על חייהם. לימודי זה"ב מתקיימים בכל שכבות הגיל, ובשנה"ל תשע"ב, הורחבו העשייה והפעילות, כך שמתקיימת למידה רב-תחומית של תחום זה תוך שילוב האמנויות, ועל ידי יצירת הקבלה מתמדת בין דפוסי ההתנהגות בדרכים להתנהגות האישית והבינאישית.

תכניות לימודים שגרתיות:

- ♦ כיתה ג': "ללמוד תנועה", סיפורי זה"ב
- ♦ כיתה ד': חוקי הדרך
- ♦ כיתה ה'-ו': "עצמאים בשטח"
- ♦ כיתה ז': "מפתח הלב בשילוב זה"ב"
- ♦ כיתה ח': חונכות בזה"ב

תכניות יחודיות שנלמדו בתחום הזה"ב:

- ♦ זה"ב בקומיקס - הכנת ספרון סיפורי קומיקס עם מסרים מתחום הזה"ב
- ♦ כלכלת בית - שילוב תמרורי אזהרה בהתאמה למקומות בחדר כלכלת בית, הכנת מוצרים שונים בנושא זה"ב
- ♦ מחשבים - לימוד מושגים בנושא מצגות בשילוב זה"ב

תכניות בשיתוף הקהילה:

- ♦ מפגשי נוער עם בית-ספר מעיין שחר
- ♦ מפגשי מועצות נוער עם בית-ספר שדות
- ♦ שילוב גורמים עירוניים: מטה הבטיחות של המועצה האזורית עמק חפר
- ♦ אימוץ בית-ספר ע"י המשטרה: "יד ביד" - הדרכות בנושא זה"ב
- ♦ עמותת אור ירוק - פעילויות והרצאות בנושאים שונים
- ♦ פעילות הורים וילדים בנושא זה"ב - הרצאה, עבודות יצירה.

מקצועות הליכה בשילוב זה"ב:

- ♦ חשבון - מטלות אורייניות, חקר גרפים
- ♦ ספרות - טקסט סיפורי בנושא זה"ב
- ♦ כתיבה - חוקי כתיבה דרך תמרורים
- ♦ הנדסה - מצולעים ותמרורים
- ♦ שפה - זה"ב בעיתונות
- ♦ לשון - ניבים ופתגמים בסימן זה"ב
- ♦ גיאוגרפיה - תמרורים ותחבורה בארצות שונות
- ♦ ספורט - נבחרת זה"ב מתרגלת שליטה בכדור, תוך הקבלה לחוקי תנועה בכביש, יום הבריאות והחינוך הגופני בשילוב זה"ב, הפסקה פעילה בזה"ב
- ♦ מוסיקה - נגינה וכתבת שירים בשילוב תמרורים
- ♦ אמנות - ימי שיא באמנות, שילוב מושגים מתחום הזה"ב בנושא אמנות, הכנת כרזות ועיטור שטחי בית-הספר בתחום הזה"ב
- ♦ כישורי חיים - סיכויים וסיכונים בהתנהלות בכביש

פיתוח חומרי למידה יחודיים:

- ♦ חדר זה"ב - זה"ב ביני לביןך - פתרון בעיות חברתיות תוך שימוש במחווון תמרורים
- ♦ רדיו טוקאיייר בהדרכת הזמרת: "סי הימן" - הקלטת שיר: "סע לאט", בתוספת בתים שהתלמידים כתבו בנושא הזה"ב
- ♦ עיתון בית-ספר: ידיעות טוקאיייר, כתבות של התלמידים על נושאי זה"ב ופעילות בבית-הספר
- ♦ פרויקט צילום של הצלמת שי גינות: "תמונות מספרות זה"ב"

סביבות לימודיות מדברות זה"ב

בית-הספר הניסויי לחינוך מיוחד, יהודה הלוי, נתניה

רח' אברבנאל 2, נתניה טל. 09-8827676

כי אצלנו בדרך הכל זה"ב

מנהלת בית-הספר: ד"ר יהודית ברקוביץ

רכז זה"ב: מר דוד לינד

מפקחת בית-הספר: גב' נאווה יהלום

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר יעקב נגר

מס' תלמידים: 120

מס' כיתות: 15

טווח הגילאים: 12-21 חט"ב ותיכון

מנהל מטה הבטיחות העירוני: מר אבי אלהרר

הנימוקים לפרס

בית-הספר יוזם ומפתח תכניות חדשניות פורצות דרך, משולבות טכנולוגיה צילום ומחשב לטיוב דרכי הוראה ולמידה בחינוך לבטיחות בדרכים בכל שכבות הגיל בבית-הספר. בית-הספר הניסויי יהודה לוי הינו אבן שואבת לבית-הספר בעיר ומרכז הפצה מטעם גף בתי-ספר ניסויים, שאליו מגיעים צוותי הוראה ללמידה ולהשתלמות כדי לפתח תכניות למוזים בתחום הבטיחות בדרכים. התלמידים בבית-הספר משתתפים פעילים ולומדים מתוך התנסות מעשית חויתית ואותנטית. בבית-הספר הוקם מגרש הדרכה לרכיבה בטוחה וחויתית על אופניים לשביעות רצון התלמידים והוריהם. כמו כן נבנתה גינת זה"ב בה מטפלים התלמידים במסגרת שעורי החקלאות בגינת הירקות ובגן הנוי תוך כדי למידת כללי הבטיחות בדרכים. כל הפעילות הבית-ספרית מלווה בתהליכי הערכה ובקרה, ותוצאות הסקרים מלמדים על הפנמה והטמעת החינוך לבטיחות בדרכים בנושאים שנלמדו.

רציונל

בית-הספר הניסויי יהודה הלוי הינו מסגרת המאמינה ביכולת של תלמידה להשתלב בקהילה ובמשפחה, תוך ניהול אורח חיים איכותי ומשמעותי. בבית-הספר לומדים תלמידים בגילאים 12-21 עם פיגור קל, רב בעייתי ותלמידים אוטיסטים. הנושא חינוך לבטיחות בדרכים הינו חלק מתכנית קידום הבריאות והבטיחות של בית-הספר. התכנית מפגישה לומדים בעלי צרכים מיוחדים עם נושאים רלוונטיים הקשורים לחיי היום יום שלהם ותורמים לקידום האיש, העצמתם והכנתם לעצמאות ולשילוב בקהילה. התלמיד, כאדם בוגר רוכש שליטה על חייו ועל פעולותיו, מחזק את דימויו העצמי ואת מקומו בחברה ולוקח חלק פעיל בהשפעה על איכות חייו ואיכות חיי החברה בה הוא חי ופועל. אנו רואים חובה וחיובות רבה להנגיש לתלמידינו את הוראות הבטיחות, מתן כלים לשימוש בטוח בדרכים (כולל רכיבה על אופניים), פיתוח יכולת התמודדות ופתרון בעיות, על מנת לעזור להם להיות משתמשי דרך המיישמים עקרונות של בטיחות בדרכים, מבינים את הקשר בין כל משתמשי הדרך: הולכי-רגל, נהגים מכל סוגי כלי-הרכב (כולל אופניים) והנוסעים בכלי הרכב, וכל זאת מתוך מטרה שתלמידינו יפעלו בצורה בטוחה ובאופן עצמאי וכך ייקחו אחריות על ביטחונם האיש.

הניסוי הבית-ספרי

תלמידינו מתנסים בתהליך רפלקטיבי המבוסס על למידה חווייתית. תהליך זה מתעצם בעזרת השילוב של מצלמה ומחשב. התיעוד מאפשר שיתוף רב-גילי של תלמידים ומשפחותיהם ומעורבות של צוות רב-מקצועי. החומרים מוגשים לתלמיד באמצעי מולטימדיה: תמונה, סרט, מצגת ותיעוד מתמשך. השימוש בעזרים אלה מאפשר לחוות את ההתנסות המתועדת שוב, לנתח אותה בהקשר רלוונטי, בעזרת חברי הקבוצה להגיע לתובנות ולתכנן את ההתנסות הבאה.

בית-הספר משמש כמרכז הפצה מטעם גף ניסויים ויזמות. משתלמים ממסגרות שונות באים ללמוד בהשתלמויות הנערכות בבית-הספר. הקמת מרחב הבטיחות הבית-ספרי, עבור תלמידי בית-הספר בעלי צרכים מיוחדים, היא יוזמה חשובה במטרה לקדם את התפקוד של התלמידים כמשתמשי דרך.

יום מתמטי
"לוקחים את הבריאות בחשבון"

מרחב רכיבה בית-ספרי

מטרות המרחב

1. לימוד רכיבה על אופניים לכלל תלמידי בית-הספר
2. פיתוח מיומנויות קואורדינציה ושליטה
3. העלאת כושרם הגופני ופיתוח סיבולת לב-ריאה
4. לימוד חוקי תנועה, הכרת תמרורים, סימנים וסמלים
5. התמצאות במרחב
6. הטמעת כללי זהירות והתנהגות של רוכב אופניים והולך רגל
7. העלאת הדימוי העצמי, התנסות בפעילויות של שווים בין שווים לבני גילם ברכיבה ובהליכה בטוחה
8. עידוד התלמידים לאורח חיים בריא, העלאת החשיבות בעיסוק בספורט פנאי, שימוש באופניים ככלי נידות יעיל
9. המרחב משמש כשדה התנסות לתלמידים שלא מתפקדים באופן עצמאי לחלוטין ברחוב, המרחב מאפשר להם מוגנות והתנסות חוזרת

שילוב זה"ב במקצועות השונים בית-הספר הניסויי יהודה הלוי - נתניה

חטיבת הביניים ע"ש גולדה מאיר, נס ציונה

רח' אוסקר שינדלר, ת.ד. 566, נס ציונה, טל. 08-9407196 סקס. 08-9407960

מנהלת בית-הספר: גב' אורלי פורת

רכזת זה"ב: גב' קרן פורטנוי

מפקחת בית-הספר: גב' אביבה גורן

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר יעקב נגר

מספר תלמידים: 524

מספר כיתות: 18

טווח כיתות: ז'-ט'

מנהל מטה הבטיחות העירוני: מר אלימלך אברהם

הנימוקים לפרס

הפעילות החינוכית של בית-הספר מבוססת על התכנית "אורח חיים בריא ובטוח" ובה משולב גם "החינוך לבטיחות בדרכים". מטרת התכנית להקנות ידע, מיומנויות וערכים הנדרשים לקיום אורח חיים בריא ובטוח, ולפתח את היכולת להפעיל שיקול דעת נכון, להכיר בסכנות ולהימנע מהן. בית-הספר מקיים מגוון רב של פעילויות בנושא החינוך לבטיחות בדרכים וביניהן: הוראת התכנית בכיתות ט', לוחות קיר פעילים, קיום מסע אופניים בישוב ובשיתוף הקהילה, חונכות בזה"ב, שילוב הנושא במקצועות הלימוד כגון: אנגלית, תנ"ך ועוד. בבית-הספר משולבות גם כיתות לקויי שמיעה הפועלות בנושא הבטיחות בדרכים.

מטרות

- להקנות ידע, מיומנויות וערכים הנדרשים לקיום אורח חיים בריא ובטוח.
- לפתח את היכולת להפעיל שיקול דעת נכון, להכיר בסכנות ולהימנע מהן.
- גיוס התלמידים כסוכני שינוי המשפיעים על ההתנהגות בדרך וההתנהלות של משפחתם וסביבתם.
- הכשרת התלמידים כעמיתים משפיעים בבית-הספר בשכבת הגיל שלהם וכחונכים לתלמידים צעירים יותר.

קבוצת הרובוטיקה
מצגה דגם

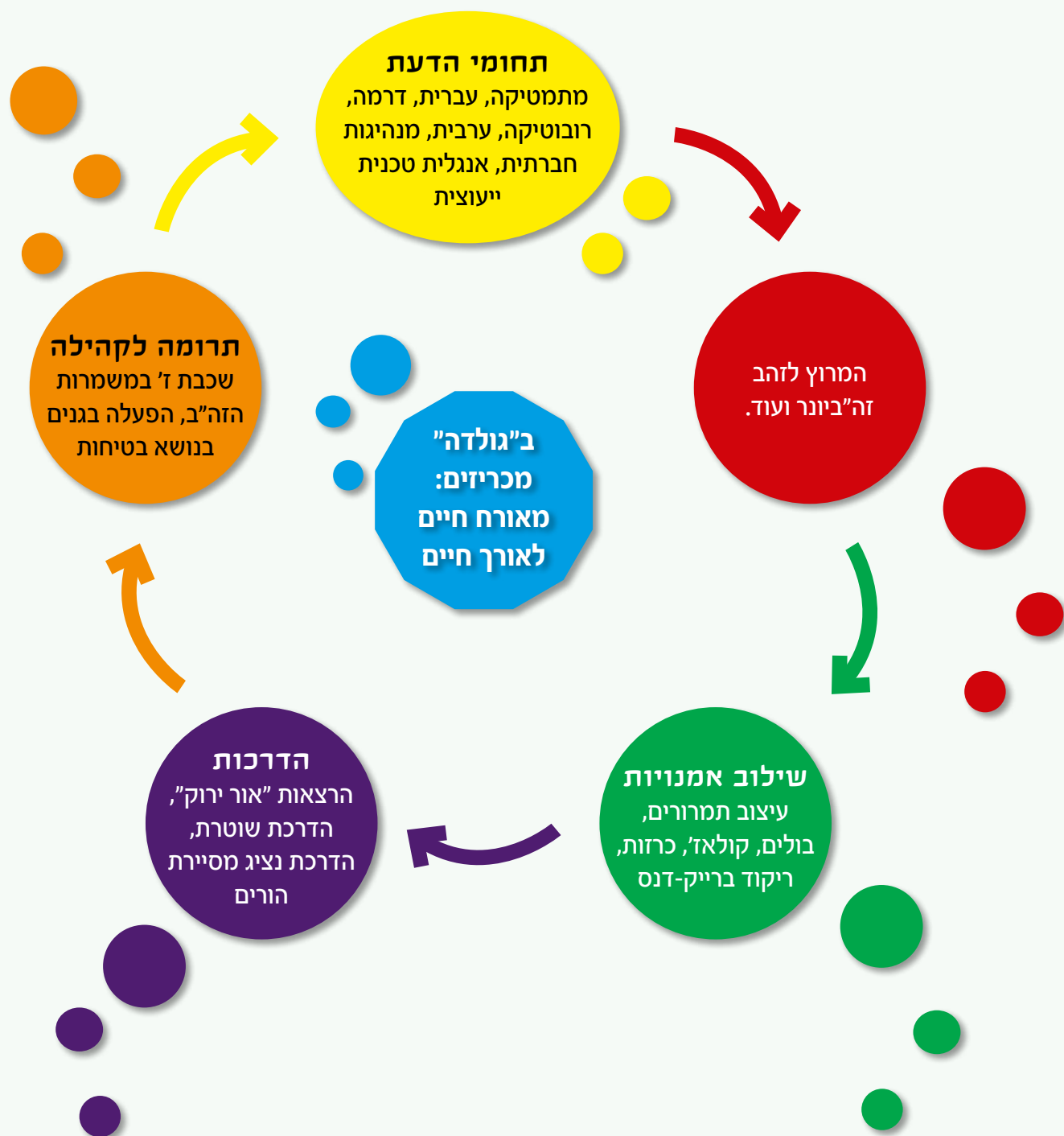

תחרות הבול המזהיר והזהיר

כיתת ליקוי שמיעה מצגה הדמיות בנושא
הליכה בטוחה

העשייה בחטיבת "גולדה מאיר"

חטיבת ביניים ב' ע"ש סואלח מנסור, טירה, מגזר לא יהודי

רח' אבו בכר 1, טירה, טלפקס: 09-7936584, mirvatd@gmail.com

מנהל בית-הספר: מר אמין מנסור

רכזת זה"ב: גב' מירבת דעאס

מפקח בית-הספר: מר סבע סרסור

ממונה מחוזי על החינוך לזה"ב: מר יוסף אבו מוך

מספר תלמידים: 670

מספר הכיתות: 24

טווח הכיתות: ז'-ט'

מנהלת מטה הבטיחות: גב' סמירה קאסם

הנימוקים לפרס

בחטיבת הביניים ב' בטירה התלמידים זהירים 24/7 (עשרים וארבע שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע). בית-הספר פועל רבות בנושא הבטיחות בדרכים, פינוק בית-הספר מקושטות ומעוצבות בסביבות לימודיות בנושא הבטיחות בדרכים. תלמידי בית-הספר פעילים בקהילה, יוצאים למסעות הסברה בקרב האוכלוסיה ותורמים רבות לנושא הבטיחות בדרכים ביישוב. מנהל בית-הספר מר אמין מנסור מייחס חשיבות רבה לנושא, ותורמת לו בכך הגברת מירבת דעאס רכזת הבטיחות בדרכים בבית-הספר.

חינוך לבטיחות וזהירות בדרכים - מטרות על

- ◆ טיפוח תרבות ההתנהגות בדרכים, טיפוח יחס של כבוד לחיי אדם ולרכוש
- ◆ טיפוח ההתנהגות בדרכים כערך חשוב בחיי היום של התלמיד
- ◆ הקניית ידע של תפקוד האדם במערכות התחבורה ופיתוח המודעות למגבלותיו
- ◆ הקניית ידע במושגי יסוד בבטיחות בדרכים, תוך הבנת הקשר בין משתמשי הדרך השונים ויחסי הגומלין ביניהם: הולך רגל, נהג, נוסע ורוכב אופניים.
- ◆ עיסוק אינטנסיבי בנושאי זהירות בדרכים כחלק מתפיסת העולם החינוכית בחטיבת ביניים ב' טירה
- ◆ טיפוח אדיבות, התחשבות וסובלנות כלפי משתמשי הדרך השונים
- ◆ הגברת המודעות החברתית לכוחו של הנוער וליכולתו לחולל שינויים בקהילה שבה הוא חי
- ◆ הכשרת תלמידות החטיבה להתמודדות עם הסכנות המצויות בדרכים
- ◆ הקניית ידע של חוקי התעבורה, העמקת הבנתם, טיפוח המודעות לחשיבותם והקניית הרגלים לשמירתם
- ◆ טיפוח וקידום נושא הבטיחות בדרכים כאורח חיים הדוגל בחשיבות הזה"ב הן בקרב התלמידים, המורים והורים
- ◆ עידוד האחריות האישית בכל הנוגע לשימוש בדרכים - כהולך רגל, נוסע או כנהג
- ◆ שילוב נושא זהירות ובטיחות בדרכים בכל תחומי הדעת, לכל השכבות
- ◆ טיפוח כושר קבלת החלטות במצבים שונים בעת השימוש בדרך
- ◆ טיפוח מיומנויות של בטיחות בדרכים ויישומן דרך קבע
- ◆ הבהרת חשיבות הנושא לתלמידים כבר בשלב מוקדם בחייהם, תוך תקווה להפגנת חשיבותו
- ◆ הדגשת האקטואליה של הנושא בחיי היום יום
- ◆ הקניית ידע של חוקי תעבורה ותמרוקים, העמקת הבנתם טיפוח ומודעות לחשיבותם והקניית הרגלים לשמירתם
- ◆ חינוך תלמידינו לאזרחות טובה

פרוייקט חונכות בזה"ב

קבוצת תלמידים מצטיינים שיצאו לפעול בקרב תלמידי הגן ובית-הספר היסודי. המפגש בין החונך והחניך היה מאוד מעניין. העברת ידע בתחום נושא בטיחות בדרכים ע"י פעילויות משותפות של החונך והחניך.

בחיבה ב' יוצרים זה"ב

תחרות כתיבת סיפורים קצרים, שירים וכתבות בנושא זהירות בדרכים, ההשתתפות היא בשלוש שפות: ערבית, עברית ואנגלית. בסוף התחרות בית-הספר יצר חוברת שיש בה את כל הסיפורים הנבחרים.

תכנית עבודה בראייה מערכתית לכל בית-הספר

- ♦ קיר דידקטי משתנה במשך השנה
- ♦ קיר פעיל משתנה במשך השנה
- ♦ בחדר מורים:

קיום סדנה עם מחנכי הכיתות ורכזת זה"ב בבית-הספר בתחילת כל שנה, המחנכים מקבלים הסבר מלא על תכנית זה"ב השנתית ומקבלים הדרכה ומערכי שיעור שיעזרו בהם בכיתה. ובמהלך השנה יש מפגשים פרטיים עם כל מחנך ורכזת זה"ב למעקב והערכה.

- ♦ פינת אקטואליה מתחלפת במשך השנה
- ♦ חוברות
- ♦ ספרים
- ♦ דפי עבודה וכרטיסי עבודה
- ♦ סרטי וידאו
- ♦ פעילויות שונות שנעשו בבית-הספר:

♦ שילוב ופריסת הנושא במקצועות שונים ואמצעי הבעה שונים קטעי עיתון, ראיונות עם אנשים שנפגעו בתאונות דרכים, דיונים בנושא. פרוייקט הפקת חוברת אוצרות זה"ב, שיש בה כל העבודות הטובות, כרזות, אמנות, שירה, העבודות בשלוש שפות ערבית, עברית ואנגלית

♦ הוצאת עיתון אלקטרוני בנושא זהירות ובטיחות בדרכים

♦ הפקת שני סרטונים, צילום ובניית אנימציות

♦ הוצאת שיר ראפ בערבית שמדבר על המצב הקיים בכבישים באוכלוסייה הערבית וכמה המצב חמור ומה אנחנו צריכים לעשות כדי לשנות אותו

♦ בניית דגמים של הכפר בעבר בהווה ובעתיד

♦ אמנה

♦ התלמידים יצאו לרחוב ועסקו בנושא מניעת תאונות דרכים

♦ בתאריך 1.11 בכל שנה יוצאים התלמידים לרחוב בליווי משטרה כדי להזכיר לנהגים, הדלקת אורות ולחלק לנהגים פרוספקטים לנהיגה בטוחה בחורף

♦ שיתוף גורמים חיצוניים להפעלת התלמידים.

♦ שיתוף הקהילה

♦ שיתוף מטה הבטיחות, העירייה, המשטרה והרשות הלאומית

לבטיחות בדרכים

יום שיא כולל:

- ♦ הצגה לכל תלמידי בית-הספר
- ♦ מסע אופניים בשילוב פרוייקט בריאות האדם ושמירה על הסביבה
- ♦ סדנאות בשילוב אמנות בזה"ב
- ♦ סדנאות בכיתות עם מחנך כיתה

מחוז תל-אביב

בית-הספר "תל נורדאו", תל אביב

רח' מנדלי מוכר ספרים 32, תל אביב, טל. 03-52237320 סקס. 03-5273259

עמית קסדה בפעולה

מנהלת בית-הספר: גב' רסיתל יצחקי

רכזת זה"ב: גב' נורית הניג

מפקחת בית-הספר: גב' אביבה מירון

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' שרית רוזנברג

מספר תלמידים: 340

מספר הכיתות: 14

טווח הכיתות: גן-ו'

מנהלת מטה הבטיחות: גב' אינג' מיכל גרוס

הנימוקים לפרס

תכנית הלימודים בבטיחות בדרכים נלמדת בבית-הספר בכל שכבות הגיל מגן ועד כיתה ו' בדרכים רבות, מגוונות וחיותיות כגון: חידון, מעגלי חונכות, הורים שמלמדים ומעשירים את עולם הידע של הילדים בנושא ועוד. המטרה הכללית היא לפתח את המודעות של כל תלמיד והורה ושל הקהילה בכללותה, על חשיבות של התנהגות בטוחה ואחריות בדרך. חשיבות רבה ניתנת בבית-הספר לחינוך לרכיבה בטוחה על אופניים בעקבות העובדה שתלמידים רבים מגיעים לבית-הספר באופניים.

ראוייה לציון מיוחד ההתנדבות בתורנות של שני הורים מדי בוקר להפעלת התכנית "נשק וסע" במטרה לארגן הגעה מסודרת ובטוחה של התלמידים המגיעים לבית-הספר בהסעות פרטיות.

רציונל

בית-הספר רואה לנגד עיניו את החובה החלה על המבוגרים לפקח על אופן השימוש של הילדים בדרך, להגן עליהם ולשמש להם דוגמה אישית. מוטלת החובה על המחנכים, ללמד את יסודות הבטיחות בדרכים ולהקנות להם כללים שימושיים לחיי היום יום, שהרי הכביש אינו "משחק ילדים": "אנו פועלים ומחויבים לחינוך לחשיבות ערך החיים, אחריות הדדית ותרבות לסובלנות כאורח חיים שגרת".

מטרות

מטרת בית-הספר להוביל את התלמיד להתנהגות טובה יותר בדרכים, תוך הכרה פנימית של יכולתו ומגבלותיו והתייחסות נאותה לאנשים אחרים. תכנית הבטיחות בדרכים נוצרה על מנת להעלות את רמת המודעות והאחריות האישית של הילדים להתנהלות בטוחה והבנת חשיבות ערך החיים. התכנית באה ללמד ולחנך את הילדים לשמור על כללים, חוקים ונהלים כחלק מדרך חיים בקהילה ובחברה.

שילוב נושא זה"ב בבית-הספר

שילוב זה"ב בראיה אינטגרטיבית רב-תחומית

חשבון - חידות ובעיות כמותיות
בנושא זה"ב עד 100

הנדסה - מצולעים - סוגי תמרורים לפי
מספר צלעות ומראה, סימטריה

מוסיקה - לימוד שירים העוסקים
בבטיחות בדרכים

ערכי "מפתח הלב" בזה"ב

אוריינות וכישורי שפה - התמקדות
בכתיבת מודעות, טיעונים וכרזות,
מכתבים, שירים וסיפורים. כתיבת אמנה
משפחתית וכיתתית, עשרת הדיברות
לבטיחות, שימוש במילון, מדרש תמונה
וכתיבת סיפור בעקבותיו

אמנות - חנוכיות של זה"ב, יצירת
תמרורים מחומרים שונים. יצירת מחזיר
אור. בולים של זה"ב. התלמידים מציירים
את סביבת ביתם תוך תשומת לב למעברי
חצייה ותמרורים

כישורי חיים - חינוך לסובלנות, הקשבה ותשומת לב,
התחשבות, שיקול דעת, אחריות אישית וכבוד הדדי
בכיתה ובדרכים, "ואהבת לרעך כמוך", "ונשמרתם
מאד לנפשותיכם", ערך החיים - קדושת החיים,
משחקי תפקידים והתמודדויות בדרכים

תלמידי "תל נורדאו" פועלים בזה"ב

בית-הספר התורני השש שנתי "לאורו נלך", בני ברק

רח' אבטליון 20 בני ברק, טל. 03-6185440 פקס. 03-5781015

מנהל בית-הספר: הרב גולן כהן

רכזת זה"ב: גב' אורטל הררי

מפקח בית-הספר: מר אלי לוי

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' שרית רוזנברג

מספר תלמידים: 160

מספר הכיתות: 12

טווח הכיתות: ז'-י"ב

מנהלת מטה הבטיחות: גב' ציפי אורלנצ'יק

הנימוקים לפרס

"תורת ישראל מקדשת את החיים כערך עליון. ערך החיים עולה על כל המצוות הכתובות בתורה ואף המצוות החשובות נדחות מפני ערך החיים. כמו "פיקוח נפש דוחה שבת", חובה להציל חיים גם אם זה כרוך בחילול שבת והנוהג אחרת עובר עברה" דברים אלה שנכתבו על ידי מנהל בית-הספר הרב גולן כהן הם הבסיס לחינוך לבטיחות בדרכים בבית-הספר התורני "לאורו נלך". צוות בית-הספר בניהולו של הרב גולן כהן ותלמידיו שמים דגש רב על ערך החיים ובכל צעד ושעל בית-הספר עוסק בנושא הבטיחות בדרכים, הן בלימוד היומיומי והן בפעילויות מיוחדות כגון: הנצחת זכרו של הרוג תאונת דרכים, שילוב יחודי של הבטיחות בדרכים במקצוע האנגלית וחונכות למוסדות החינוך החרדי המצויים בסביבת בית-הספר בעיר.

**פעילות רב תחומית לכל שכבות הגיל בבית-הספר - מכיתה ז' ועד י"ב,
פעילות מעמיקה ומקיפה - עד אחרון התלמידים!!!!**

הצגה "הנסיעה
האחרונה"

סדנאות שונות

מסע אופניים

הרצאות

פעילות אופנוע

עדות אישית של
אם שכולה

עדות אישית של
בחור נכה כתוצאה
מתאונת דרכים

גיוס כל הצוות החינוכי למען השגת היעדים

מנהל
בית-הספר

מחנכי הכיתות

מלוות מועצת
התלמידים

תלמידי
בית-הספר

היועצים

חינוך חברתי

מורים
מקצועיים

מסע אופניים

פעילות בנושא אלכוהול ונהיגה

מחוז דרום

בית-הספר הקהילתי "נופים", מ.א. באר טוביה

מועצה אזורית באר טוביה, טל. 08-8677260, 08-8672261, פקס. 08-8672262
דוא"ל: nofimb@gmail.com אתר: www.orianit.edu-negev.gov.il/kanotbt

תחרות החנוכייה הממוחזרת

מנהלת בית-הספר: גב' שרה שגיב

רכזת זה"ב: גב' סוזנה פיירמן

מפקחת בית-הספר: גב' דליה בן שבת

ממונים מחוזיים על החינוך לזה"ב:

מר יצחק אביגור, גב' שרה ויסלר

מספר תלמידים: 644

מספר כיתות: 22

טווח כיתות: א'-ו'

מנהל מטה הבטיחות במועצה: מר יוסף פרחיה

הנימוקים לפרס

צוות בית-הספר רואה חשיבות רבה בטיפוח תרבות של התנהגות בטיחותית בדרכים בכלל ובהסעות בפרט. התלמידים מתחנכים לקבל אחריות דרך למידה חוויתית ושילוב הבטיחות בדרכים בראייה רב-תחומית. הנושא משולב בלמידה של "מפתח הלב", איכות הסביבה, בריאות, אמנות, מחשבים ועוד. בית-ספר "נופים", בהיותו בית-ספר אזורי בו התלמידים מוסעים לבית-הספר, שם דגש על תכנית לימודים יחודית "הסעה בטוחה" שמטרתה לטפח תחושת שייכות, מעורבות חברתית ושיתוף פעולה בין מחנכים, תלמידים, הורים והמועצה האזורית.

"בנופים חושבים חיים" - החיים שלי שווים זה"ב

בחזון בית-הספר "נופים" באה לידי ביטוי התפיסה החינוכית של צוותו המכוונת לשותפות בין צוות בית-הספר, המועצה האזורית, נציגויות הישובים, ההורים והתלמידים. הערכים הקהילתיים עומדים בלב תפיסה זו ומהווים תשתית חינוכית ליצירת אקלים מיטבי במרחב הסביבתי והתעבורתי. אנו מאמינים כי תפקידו של בית-הספר להקנות ידע וכלים לזהירות בדרכים, אשר יובילו את התלמידים לפתח וליישם התנהגות בטוחה ואחראית ולהשפיע על הקהילה כולה.

תלמידים מוסעים לבית-הספר מעשרה ישובים במועצה האזורית באר טוביה. ולפיכך, פותחה "תכנית הסעה בטוחה", שהינה יוזמה חינוכית יחודית, בה שותפים כל גרמי הקהילה מתוך ראייה שיש לקהילה אחריות על כלל ילדיה.

בשנה"ל תשע"ב פותח הנושא השנתי הממוקד בערך האחריות ומשלב בין חינוך לבטיחות בדרכים וחינוך להתנהגויות מקדמות בריאות. בתכנית זו נעשה מיקוד בחינוך שכלל את התכניות הערכיות בבית-הספר, בשילוב מקצועות לימוד, תקשוב המאה 21, פעילות חברתית וקהילתית.

מטרות התכנית

1. טיפוח אחריות ואימוץ התנהגויות מקדמות זה"ב ואורח חיים בריא, כחלק מתרבות החיים בבית-הספר, במשפחה וביושבים.
2. הבטחת שלום וביטחונם של כלל באי בית-הספר, הגברת תחושת המוגנות והבטיחות בדרך לבית-הספר וביושבים.
3. חינוך לאחריות, מחויבות, מעורבות אישית ועזרה הדדית.
4. טיפוח צוותי הנהגה קהילתית והנהגות תלמידים, שיפעלו בנאמנות לשמירה על התנהגות בטוחה בדרך לבית-הספר וביושבים ויקדמו אורח חיים בריא.

רכיבי התכנית

אחריות אישית וקולקטיבית בהסעות:
יישום תקנון הסעות, שבח/סנקציה,
"נאמני הסעות", ועדות, תעודת "הנאמן הנדיב"

בית-הספר הקהילתי סלאח אדין, רהט, מגזר לא יהודי

שכונה 17 ת.ד. 481, רהט, מיקוד 85357, טל. 08-9918247

דגם השכונה לתירגול עם ילדי הגנים

מנהל בית-הספר: מר אמיר אלקרינאוי
רכז זה"ב: מר חאלד אלקרינאוי
מפקח בית-הספר: דר' מוחמד אלעת'מין
ממונים מחוזיים על החינוך לזה"ב:
מר יצחק אביגדור וגב' שרה וייסלר
מספר תלמידים: 715
מספר הכיתות: 23
טווח הכיתות: א'-ו'
מנהל מטה הבטיחות: מר סלמאן אלקרינאוי

הנימוקים לפרס

בית-הספר סלאח א-דין ממוקם על כביש ראשי שהתנועה בו סואנת ולפיכך החליט הצוות החינוכי לפעול ביסודיות ובנחישות בדרכים יצירתיות על מנת להטמיע את ההתנהגות הבטוחה בבית-הספר ובקהילה. הוכנה תכנית לימודים בית-ספרית לכל שכבות הגיל ובנוסף משולב הנושא, בראייה רב תחומית, במקצועות הלימודים השונים כולל ב"מפתח הלב", בנושא השנתי של הבריאות ובכישורי חיים. התלמידים מופעלים בדרך החוויה ע"י חונכות של התלמידים הגדולים את עמיתיהם הצעירים. גם תלמידי הגנים שותפים לעשייה זו. ההורים שותפים פעילים בעשייה החינוכית. ראוייה לציון התכנית המיוחדת שהוכנה ע"י רכז בית-הספר וכל צוות המורים ובראשם מנהל בית-הספר להדרכת הורים ותלמידים בנושא תאונות חצר. בבית-הספר רואים בתלמידים כסוכני שינוי של התנהגות בטוחה בקרב ההורים ובקהילה.

חזון בית-הספר

בית-ספר סלאח אדין

בית-ספר מוביל לבטיחות בדרכים

בית-הספר שואף ודואג לפתח ולטפח תרבות של התנהגות בטיחותית ושמירה על איכות החיים בדרכים מתוך הפנמה ערכית של אחריות ומחויבות אישית בקרב התלמידים והקהילה. הוא מאמין שבדרך זו יוביל ויטפח את תלמידי היום לאזרחי העתיד ושגרירי השינוי בתרבות הנהיגה תוך שמירה על החוק ומתן כבוד לזכויות הזולת ולצרכיו.

משמרות זה"ב בפעולה

דגם השכונה לתירגול עם ילדי הגנים

שילוב זה"ב במקצועות הלימוד

חשבון	הכנת תרשים - בעיות מלוליות - זמן דרך - משחקי חשיבה - מדידות
מחשבים	מצגות במחשב - אמנות במחשב - הבנת הנקרא אירוע בסימן זה"ב - משחק מי יזכה במליון
מורשת	השוואה בין אמצעי תחבורה בעבר, בהווה ובעתיד - כבוד למבוגר
מדעים	ראות ונראות- רמזורים מוארים - זוהרים ומהבהבים שימוש בחמשת החושים בזה"ב ומעגל חשמלי
שפות	מדרש תמונה - סיפורים - שירים פתגמים - המחזות - כתיבה יצירתית - ניתוח אירועים - דיון קבוצתי
אמנות	סיפור - ציורים בנושא - דגם לשלטים בכביש - עבודות יצירה
מוסיקה	למידת שירי זה"ב קיימים - יצירת שירים חדשים
זה"ב	לפי תכנית
ספרות	ציות לחוק - סבלנות - וסובלנות
מולדת	השכונה שלי - מיומנות - מפה - ניווט - התמצאות במרחב - עצמאות בשטח
דת	פסוקים מהקוראן - סיפורים שונים על חשיבות השמירה על החיים בראיית הדת ועוד
מפתח הלב	שילוב הערכים בתכנית בנושא זה"ב

שותפים בעשייה

משרד החינוך - האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים
 עיריית רהט - מטה בטיחות בדרכים, מחלקת גנים
 רשות לאומית לבטיחות בדרכים
 משטרת רהט
 משטרת מתנ"א מרחב הנגב
 אור ירוק
 מתנ"ס רהט
 תלמידי בית-הספר
 צוות המורים בבית-הספר
 הורים וקהילה

הצגת תאטרון בנושא זה"ב

בית-הספר אורט אפרידר, אשקלון

רח' אורט 11, אשקלון 78356, טל. 08-6733735, פקס. 08-6735833

המכונית המתהפכת במסגרת יום שיא בזה"ב

מנהלת בית-הספר: גב' אסתר אורן

רכזת זה"ב: גב' לילך חן

מפקחת בית-הספר: גב' לילי אזולאי

ממונים מחוזיים על החינוך לזה"ב: מר איציק אביגור

גב' שרה ויסלר

מספר תלמידים: 1275

מספר כיתות: 44 כיתות

טווח הגילאים: ז'-יב'

מנהלת מטה הבטיחות: גב' רותי אטיאס

הנימוקים לפרס

באורט אפרידר פועלים בהתמדה מזה שנים רבות בחינוך לבטיחות בדרכים כדרך חיים וכדרך ארץ. הנושא משולב במקצועות הלימוד השונים - במסגרת מטלות ביצוע ובעבודות חקר במדעי החברה וכן מועבר במהלך שיעורי זה"ב לשכבה ט' ושיעורי חינוך תעבורתי לתלמידי י"א. במסגרת המעורבות החברתית, תלמידי בית-הספר חונכים את ילדי הגן ומפעילים שעת סיפור. בבית-הספר פועלת כיתת "אור ירוק" שמקבלת שיעור שבועי ומבצעת פרויקטים בקהילה כגון: החתמת עצומת תלמידים ומורים ובהפינג פורים "אם שותים לא נוהגים". ביום המחויבות הלאומית לבטיחות בדרכים התקיים טקס בית-ספרי לזכר נפגעי תאונות הדרכים.

הרחבה

בשיעורי אזרחות - תלמידי יב' כתבו מטלת ביצוע בנושא תאונות הדרכים. במסגרת מדעי החברה התבצעו מספר עבודות בנושא תאונות הדרכים. במסגרת עבודות אלו עיצבו התלמידים כרזות בנושא זה"ב.

רציונל בית-הספר

בית-הספר אורט אפרידר חורט על דגלו את הנושא של מניעת תאונות הדרכים ועושה זאת במספר רבדים: פעולות יעוציות, הפעלת מועצת תלמידים (לדוגמא: יום התלמיד בנושא, פאנל בנושא: אלכוהול ונהיגה). מבחינה פדגוגית הנושא משולב בשיעורי האזרחות, בשיעורים של מדעי החברה ובשיעורי החינוך ע"י מחנכי הכיתות בכל הגילאים, שהמטרה להפעיל את חברת התלמידים כסוכני שינוי.

לבית-הספר פעילויות יחודיות המגבירות את מחוייבתו של התלמיד. להלן הפעילויות:

- ♦ שיחות של המנהלת עם התלמידים
- ♦ שילוב התחום בלימודי זה"ב לכיתות ט'
- ♦ תכנית לימודית שנתית לכיתות יא', חינוך תעבורתי
- ♦ יום התלמיד - בנושא מניעת תאונות דרכים
- ♦ טקס לזכר נפגעי תאונות הדרכים "מדינה עוצרת"
- ♦ כיתת אור ירוק - פועלת שעה שבועית במהלך כל השנה
- ♦ דרייב נשי - קבוצה של בנות משכבת יא' יב' - עוסקות בהדרכה בנושא ע"י מדריכה מאור ירוק
- ♦ ערב הורים בנושא "אלכוהול ונהיגה", בהנחיית עו"ד אלה שוורצמן
- ♦ הנחיית עמיתים - תלמידי אורט חונכים את ילדי הגן בנושא "בטיחות בדרכים"
- ♦ שיעור במסגרת תנועת הנוער "כנפיים של קרמבו" לילדים עם צרכים מיוחדים
- ♦ יום עיון לכיתות יב' בנושא נהיגה נכונה בליווי סימולטורים ויום הורים
- ♦ פעילות סימולטורים לכיתות ט'

חינוך חרדי

תלמוד תורה "דברות משה", ירושלים

רחוב ההפלאה 10, ירושלים, טל. 02-6540339

עיצוב סביבה לימודית בזה"ב

מנהל בית-הספר: הרב אריה פוקסברומר
רכז זה"ב: הרב יהודה טייטלבוים
מפקח כולל: הרב חיים סבג
ממונה על החינוך לזה"ב: הרב חניאל פרבר
מספר תלמידים: 300
מספר הכיתות: 12
טווח כיתות: גן חובה - ח' + 2 כיתות חינוך מיוחד
אחראי מגזר חרדי במטה הבטיחות העירוני:
הרב משה נאה

הנימוקים לפרס

בתלמוד תורה "דברות משה" רואים חשיבות עליונה בלקיחת אחריות אישית מתמדת של כל תלמיד על התנהגות בטוחה בדרך. המחנכים מאמינים כי יש צורך בשינוי מהותי בתרבות ההתנהגות של הזולת ורואים בנושא בטיחות בדרכים ערך עליון שצריך להיות בראש סולם הערכים על - פי הכתוב "דרך ארץ קדמה לתורה". בבית-הספר ניכרת השקעה רבה בלימוד מעמיק, חווייתי ומעשי. מסרי בטיחות ומידע מוטמעים מהגיל הרך ושזורים בכל המקצועות דרך ראייה תורנית. ההורים והקהילה הסובבת שותפים פעילים בהתחייבות הכוללת של שמירה על כללי זה"ב.

העשייה החינוכית בזה"ב בתלמוד תורה

נושא הזה"ב מהווה נדבך חשוב בתלמוד תורה "דברות משה" זה מספר שנים וכל פעילויותיו מתואמות ומונחות על ידי הפיקוח והצוות המקצועי במרפ"ד בית-הספר שע"י מעיין החינוך התורני. תלמוד התורה מייחל בחזונו ליום שבו יסורו המוות והכאב מהכבישים ומהדרכים ובינתיים ימשיך לפעול בנחישות להקניית החינוך לבטיחות בדרכים. תלמוד תורה "דברות משה" שם לו למטרה להפוך את התלמידים ל"שגרירי זה"ב" שישמרו על כללי הבטיחות ויפיצו את מסרי הזה"ב בכל מקום בו ילכו, ויקדשו שם שמים בלכתם ובבואם.

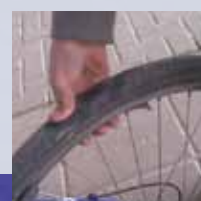
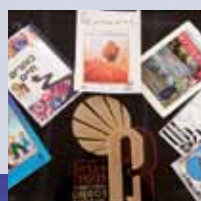
תהליך בניית תכנית רב שנתית בזה"ב

תלמוד התורה התמקד בבניית התכנית בשלושה מישורים: המישור הלימודי, המישור החברתי והמישור הקהילתי.

במישור הלימודי - נבנתה תכנית ספירלית מדורגת על פי שכבות הגיל, החל מכיתות הגן ועד לכיתות הגבוהות. מקצוע הזה"ב שולב בתחומי דעת נוספים. במקצועות הקודש: משנה, הלכה והשקפה ובמקצועות החול: מתמטיקה, מקצועות העברית ומדעים. בכיתות הגן הופעלה תכנית מיוחדת העונה על הצרכים של גילאים אלו. **במישור החברתי** - בתלמוד תורה הופעלה תכנית חונכות בזה"ב על ידי תלמידי כיתות ו', תלמידים יצרו כרזות ודגמים מפעילים, והיו מעורבים בעיצוב הסביבה הלימודית. כמו כן, מבצע "דרך זה"ב" עם משימות מאתגרות הפעיל את התלמידים באופן חווייתי.

במישור הקהילתי - בתלמוד תורה "דברות משה" פעלו רבות לשיפור דרכי ההגעה של התלמידים לבית-הספר, ואף הצליחו במשימה כאשר מעיריית ירושלים סללו שביל גישה לתלמוד תורה מיוחד לתלמידים. ההורים היו מעורבים בכל תהליך הפעילות. התלמידים דאגו להחתים בשכונה נהגים ורוכבי אופניים על התחייבות לחגור חגורת בטיחות ולחבוש קסדה בעת הרכיבה.

בטיחות בדרכים בפריסה בית ספרית

פעילויות בזה"ב

מינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

בית-הספר השש שנתי עמי אסף, בית ברל

מועצה אזורית דרום השרון, טל. 09-7451333, פקס. 09-7451337

מנהלת בית-הספר: ציפי אבנון

מנהלת חט"ב ורכזת פדגוגית: יעל מרגולין

רכזת זה"ב: זיוה דידי

מפקחת בית-הספר: גב' ענת בן מורה

ממונה מחוזית על החינוך לזה"ב: גב' זיוה מקסימוב

מספר תלמידים: 1296

מספר כיתות: 41

טווח הכיתות: ז'-י"ב

מנהל מטה הבטיחות: מר אלוף בן ענת

הנימוקים לפרס

בית-הספר כתב תכנית עבודה בזה"ב ומפעיל אותה בכל שש שכבות הגיל המצויות בבית-הספר בתמיכתה המלאה של מנהלת בית-הספר, הגב' ציפי אבנון, ובהפעלתה הנמרצת של רכזת הבטיחות בדרכים, הגב' זיוה דידי.

תלמידי בית-הספר עוסקים בכתיבת עבודות חקר בבטיחות בדרכים כחלק מהציון בבגרות באזרחות וכמטלת ביצוע.

כבית-ספר אזורי, נושא ההסעות חשוב ודומיננטי בפעילות היומיומית של כל הקהילה. התלמידים נדרשו להתחייבות מיוחדת באמצעות "אמנה" ואמצעי בקרה וחינוך מגוונים וטובים, וכתוצאה מכך מערך ההסעות "בעמי אסף" פועל בצורה מיטבית וראויה לציון.

חינוך תעבורתי כחלק מהתפיסה החינוכית של בית-הספר עמי אסף

ציפי אבנון, מנהלת בית-הספר

תכנית הלימודים לחינוך תעבורתי משולבת בתפיסת העולם החינוכית של בית-ספרנו. כבית-ספר ששם לו למטרה להצמיח בוגר משכיל, ערכי ובעל כישורי חיים מגוונים שיאפשרו לו להתפתח, להשתלב בקהילה ולתרום למדינה, חינוך לבטיחות בדרכים מהווה חלק מההכשרה שאנו רואים עצמנו מחויבים להעניק לתלמידינו.

הצורך בכך מתעצם מידי יום לנוכח הנתונים המתפרסמים על אסונות בכבישים, שעל פי הסטטיסטיקה לגורם האנושי חלק נכבד בכך. יתרה מכך, כבית-ספר מקיף, המונה 1,300 תלמידים אשר מגיעים מרחבי המועצה האזורית דרום השרון - גורם התחבורה מעסיק אותנו רבות. למעשה, תלמידינו חשופים מגיל צעיר לנושא התחבורה, בהיותם תלויים בהסעות לכל פעילות שהיא בשעות הבוקר ואחה"צ, ורבים מתחילים לנהוג בגיל צעיר יחסית באמצעי תחבורה אישיים.

על מנת להבטיח את הצלחת החינוך לבטיחות בדרכים, אנו מתייחסים אליו מכיוונים שונים ולאורך שש שנות הלימוד בהתאם לגילם ולצרכיהם המתפתחים של תלמידינו. לימוד הנושא מתנהל בצורה שיטתית ומסודרת בשיעורים משולבים במערכת השעות, והצלחה במקצוע זה מחייבת את התלמידים כתנאי לעליית כיתה ולקבלת תעודת בגרות. במקביל ישנה העשרה של התחום ע"י שילוב של מורים מתחומי דעת שונים המביאים את הנושא לידי ביטוי במקצועות ההוראה שלהם. כמו כן מתקיימות פעילויות חוויתיות רבות לאורך השנים, קירות בית-הספר גם הם משקפים את העשייה בנושא, ובסופו של דבר אנו מקווים כי הוא מחלחל לתודעת התלמידים.

מובילת הנושא, זיוה דידי, הפכה במשך השנים לאחת המומחיות הבולטות בתחום והשתלבה גם כמתנדבת במשטרת התנועה. היא הצליחה להדביק את כולנו בהתלהבות ובמודעות לחשיבות העצומה של הנושא. עבודתנו נעשית בשיתוף פעולה מלא עם הרשות, עם מחלקת הנוער, מחלקת החינוך, מחלקת התחבורה, ההורים, נציגי הישובים ועם קב"ט המועצה האזורית דרום השרון.

שכבה	נושאים מרכזיים	פעילות בכיתות	פעילות חיצונית
ז'	רכיבה על אופניים חגורות והסעות	שיעורי חינוך + פעילות של כרזות הרצאה: רכזת זה"ב	הרצאה: אבא של יערה
ח'	מעבר חציה חגורות והסעות	שיעורי חינוך + פעילות של כרזות הרצאה: רכזת זה"ב	הרצאה: אבא של יערה
ט'	נוער בדרכים חגורות והסעות	שבוע בטיחות בדרכים-לימוד רב תחומי. הרצאה: רכזת זה"ב	הצגה: עדים של אלכוהול
י'	נושאי לימוד שונים לאורך השנה	שיעורי חינוך - על פי תאריכים ותקופות לאורך השנה	הצגה: עדים של אלכוהול הרצאה: משה תבשי-נפגע תאונת דרכים פעילות: משחק כדורסל נכים
י"א	שעה קלה על נהיגה	שיעורי חינוך - על פי תאריכים ותקופות לאורך השנה שעה קלה על נהיגה	הצגה: סיפורי אלכוהול יום תחנות: התנסות בתחומים שונים פעילות: משחק כדורסל נכים
י"ב	ההגה בידיים שלנו 	שיעורי חינוך - על פי תאריכים ותקופות לאורך השנה שעה קלה על נהיגה 	הצגה: סיפורי אלכוהול פעילות: משחק כדורסל נכים

אלכוהול - שאלונים, הקניית ידע, סרט: דנה לא רוקדת+דיון
תפקיד החוק - ציות לחוקים ולמשטרה
עייפות - מושגים, סכנות והתמודדות
חגורות - חשיבות מושגים וסרטונים
♦ תאונות דרכים - גורמים, הנפגע והפוגע
♦ סרט: תסתכל לי בעיניים - צפייה מודרכת + דיון
♦ נהג חדש

♦ פתיח - הגדרת הבעיה: ניתוח קריקטורות
♦ הגורמים לתאונות - ניתוח כתבות עיתון
♦ מעגלי פגיעות - סיפורי תאונות והמשמעות הרחבה שלהם
♦ אחריות אישית מהי? - תקנה 21: חובת הזהירות הכללית
♦ חלקי הדרך - הכרת המושגים + עבודה יצירתית
♦ תמרוכים - חשיבותם, קבוצות ומאפיינים
♦ עקרונות הבטיחות, מדרג ציות
♦ סרט: תאונה בערבה - פתיח לנושאים הבאים:
לחץ חברתי - פתיח, מושגים, תרשימים ומשחק תפקידים
מהירות - מושגים, הדגמות וסרטונים